

**Нафтна индустрија Србије А.Д.
Нови Сад**

**Консолидовани финансијски извештаји и
Извештај независног ревизора**

31. децембар 2023.

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

Консолидовани извештај о финансијској позицији	1
Консолидовани извештај о укупном резултату	2
Консолидовани извештај о променама на капиталу	3
Консолидовани извештај о токовима готовине	4
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	
1. Опште информације	5
2. Преглед материјалних рачуноводствених политика	5
3. Кључне рачуноводствене процене и просуђивања у примени рачуноводствених политика	22
4. Примена измена постојећих стандарда	24
5. Управљање финансијским ризиком	25
6. Информације о сегментима	33
7. Готовина и готовински еквиваленти	37
8. Краткорочни финансијски пласмани	37
9. Потраживања по основу продаје и друга потраживања	38
10. Залихе	38
11. Остала обртна имовина	38
12. Некретнине, постројења и опрема	39
13. Право коришћења средстава	42
14. Инвестиционе некретнине	42
15. Гудвил и остала нематеријална улагања	45
16. Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	47
17. Дугорочни финансијски пласмани	48
18. Одложени порези, нето	49
19. Остала стална имовина	50
20. Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	50
21. Добављачи и остале обавезе из пословања	50
22. Остале краткорочне обавезе	51
23. Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	51
24. Дугорочне финансијске обавезе	51
25. Обавезе по основу закупа	52
26. Остале дугорочне финансијске обавезе	53
27. Резервисања за обавезе и трошкове	54
28. Акцијски капитал	56
29. Трошкови производње, прераде и трошкови остале продаје	57
30. Трошкови продаје, општи и административни трошкови	57
31. Трошкови запослених	57
32. Трошкови пореза изузев пореза на добит	58
33. Остали расходи, нето	58
34. Нето губици по основу курсних разлика	58
35. Финансијски приходи	58
36. Финансијски расходи	59
37. Порез на добит	59
38. Пословне комбинације	60
39. Потенцијалне и преузете обавезе	61
40. Друштва Групе	62
41. Трансакције са повезаним правним лицима	63
42. Догађаји након датума биланса стања	65
Контакт информације	66

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И ОДБОРУ ДИРЕКТОРА НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ АД НОВИ САД

Мишљење

Извршили смо ревизију приложених консолидованих годишњих финансијских извештаја НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ а.д. Нови Сад, (у даљем тексту: Друштво) и његових зависних друштава (заједно у даљем тексту: Група) који се састоје од консолидованог извештаја о финансијској позицији са стањем на дан 31. децембра 2023. године, консолидованог извештаја о укупном резултату, консолидованог извештаја о токовима готовине и консолидованог извештаја о променама на капиталу за годину која се завршава на тај дан, као и напомена уз консолидоване финансијске извештаје које садрже преглед основних рачуноводствених политика и остала обелодањивања.

Према нашем мишљењу, приложени консолидовани финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују консолидовани финансијски положај Групе на дан 31. децембра 2023. године, као и консолидоване резултате њеног пословања и консолидоване токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР). Наше одговорности у складу са тим стандардима су детаљније описане у одељку извештаја Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја. Ми смо независни у односу на Групу у складу са Етичким кодексом за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (ИЕСБА кодекс) и етичким захтевима који су релевантни за ревизију консолидованих финансијских извештаја у Републици Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Кључна ревизорска питања

Кључна ревизијска питања су она која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период. Ова питања су разматрана у контексту ревизије консолидованих финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења о њима, и ми нисмо изнели издвојено мишљење о овим питањима. Утврдили смо следећа кључна ревизорска питања:

Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине

Информације о примењеним рачуноводственим политикама и проценама резервисања за обављање природних ресурса и заштите животне средине обелодањене су у напомени 2, напомени 3 и напомени 27 уз консолидоване финансијске извештаје. Као што је описано у напоменама уз финансијске извештаје, Група је признала резервисања у износу од РСД 11.841.243 хиљаде.

Резервисање за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине захтева значајно просуђивање руководства због бројних претпоставки на које утичу будуће активности, економски фактори и законодавство у коме Група послује. Најзначајније процене укључују будућу процену будућих трошкова за измирење садашње обавезе, инфлаторне и дисконтне стопе и времена експлоатације.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (Наставак)

АКЦИОНАРИМА И ОДБОРУ ДИРЕКТОРА НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ а.д. Нови Сад

Кључна ревизорска питања (Наставак)

Ревизија ове области у оквиру финансијских извештаја је сложен процес јер од нас захтева да оценимо претпоставке за процене будућих трошкова за шта постоје ограничени упоредни подаци будући да је обнављање природних ресурса инфраструктуре гаса и нафте активност у настанку. Процена поменутих фактора утиче на утврђивање тачног износа резервисања које у консолидованим финансијским извештајима представља материјално значајну ставку.

Руководство врши преглед резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине на годишњем нивоу, и то за средства за истраживање и процењивање и средства за производњу и прераду нафте и нафтних деривата. Преглед од стране руководства обухвата и анализу промена законске регулативе у Републици Србији, процене трошкова, инфлаторне и дисконтне стопе и рачност обавеза.

Ревизорски приступ:

Наше ревизорске процедуре су обухватиле разумевање законских обавеза у погледу обнављања природних ресурса и заштите животне средине, а у складу са одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима и Закона о заштити животне средине, према којима је Група дужна да у току и по завршетку извођења радова на експлоатацији изврши рекултивацију земљишта и да ради спречавања даљег ширења загађења проузрокованог удесом предузима мере санације према плановима заштите о свом трошку.

Такође, спровели смо следеће ревизијске процедуре:

- Извршили смо проверу математичке тачности модела које Група примењује приликом обрачуна резервисања;
- На одређеном узорку смо извршили увид у статус бушотина и извршили поређење са статусом у оквиру бушотинског фонда који представља основу за обрачун резервисања;
- Извршили смо проверу промене статуса бушотина у текућој години у односу на претходну годину, будући да промена статуса бушотина може имати материјалан утицај на обрачун резервисања;
- Извршили смо проверу потпуности података, поређењем са другим информацијама у оквиру пословне евиденције и ревизијским поступцима везаним за некретнине, постројења и опрему;
- Извршили смо оцену оправданости примењене дисконтне стопе као једне од претпоставки за обрачун резервисања упоређивањем са стопом на државне обвезнице Републике Србије преузете од Народне банке Србије;
- Извршили смо оцену и разумевање претпоставки везаних за трошкове неопходне за ликвидацију и рекултивацију земљишта;
- Извршили смо проверу анализе осетљивости коју је припремило руководство за главне претпоставке;
- Стекли смо разумевање процедура Групе које руководство примењује за процену и евидентирање дугорочних резервисања. Ово је укључило разумевање да ли за формирање резервисања постоји законска или изведена обавеза.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (Наставак)

АКЦИОНАРИМА И ОДБОРУ ДИРЕКТОРА НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ АД НОВИ САД

Кључна ревизорска питања (Наставак)

Пословна комбинација – ХИП Петрохемија д.о.о., Панчево

Као што је обелодањено у напмени 38 уз консолидоване финансијске извештаје, у складу са Уговором о стратешком партнерству потписаним 24. децембра 2021. године између Министарства привреде Републике Србије, НИС а.д. Нови Сад и ХИП Петрохемија д.о.о. Панчево, Група је стекла контролу и уписала повећање учешћа у капиталу ХИП Петрохемије са претходних 20.86% на 90% 9. јуна 2023. године, уз обавезу новчане докапитализације у износу од 17.591.055 РСД (150 милиона ЕУР) и изградњу погона за производњу полипропилена капацитета најмање 140.000 тона годишње у року од шест година.

Стицање додатних удела је обухваћено као пословна комбинација у складу са *МСФИ 3 Пословне комбинације* што подразумева признавање и одмеравање стечене препознатљиве имовине, преузетих обавеза, сваког учешћа без права контроле у стеченом ентитету и признавање и одмеравање гоодвилла или добитка од повољне куповине. Као што је обелодоњено у напмени 38 уз консолидоване финансијске извештаје фер вредност стечене нето имовине износи РСД 9,909,172 хиљаде, вредност учешћа без права контроле износи РСД 990,917 хиљада и добитак од повољне куповине РСД 8,918,255 хиљада.

Ово смо идентификовали као кључно ревизорско питање због значаја пословне комбинације и њених ефеката у ревизији финансијских извештаја Групе, сложености у рачуноводственом евидентирању пословних комбинација и просуђивања које је руководство применило приликом идентификовања и утврђивања фер вредности стечених средстава и обавеза.

Ревизорски приступ:

Прегледали смо Уговор о стратешком партнерству који је закључен 24. децембра 2021. године између Министарства привреде Републике Србије, НИС а.д. Нов Сад и ХИП Петрохемија д.о.о., Панчево, а како бисмо разумели пословну комбинацију.

Такође, спровели смо следеће ревизијске процедуре:

- Извршили смо процену да ли је трансакција идентификована као пословна комбинација и рачуноводствено обухваћена у складу са *МСФИ 3*;
- Проценили смо методолошки приступ у идентификацији и признавању стечених средстава и обавеза, као и учешћа без права контроле, преузетих на датум стицања;
- Оценили смо интегритет, независност, објективност и стручност екстерног консултанта ангажованог од стране Друштва;
- Ангажовали смо стручна лица како би оценила премењену методологију у процени фер вредности стечене имовине;
- Извршили смо рачунску проверу признатог и одмереног добитка од повољне куповине;
- Извршили смо оцену оправданости дисконтне стопе примењене на финансијски модел коришћен за потребе обрачуна економског отписа;
- Оценили смо адекватност обелодањивања у напоменама уз финансијске извештаје Групе.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (Наставак)**АКЦИОНАРИМА И ОДБОРУ ДИРЕКТОРА НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ АД НОВИ САД*****Остале информације***

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају консолидовани Годишњи извештај о пословању за годину завршену 31. децембра 2023. године.

Наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима се не односи на остале информације и не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима. У вези са нашом ревизијом консолидованих финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације, наведене горе, када нам буду доступне, и при томе размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и консолидованих финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин представљају материјално погрешна исказивања.

Када будемо прочитали консолидовани годишњи извештај о пословању, ако закључимо да постоји материјално погрешно исказивање у њему, од нас се захтева да о тој чињеници обавестимо лица овлашћена за управљање.

Одговорност руководства и лица овлашћених за управљање за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему ових консолидованих финансијских извештаја који пружају истинит и објективан приказ, у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед проневере или грешке.

При састављању консолидованих финансијских извештаја руководство је одговорно за процену способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Групу или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Групе.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да консолидовани финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед проневере или грешке и издавање извештаја ревизора који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Међународним стандардима ревизије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед проневере или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника, донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (Наставак)

АКЦИОНАРИМА И ОДБОРУ ДИРЕКТОРА НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ а.д. Нови Сад

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја (Наставак)

Као део ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- ✓ Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у консолидованим финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке; осмишљавамо и спроводимо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике; прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа како би обезбедили основу за мишљење ревизора. Ризик да материјално значајни погрешни искази услед проневере неће бити идентификовани је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што проневера може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- ✓ Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола.
- ✓ Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- ✓ Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- ✓ Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја консолидованих финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у консолидованим финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.
- ✓ Прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа о финансијским информацијама друштва, односно о пословним активностима унутар Групе, са циљем да изразимо мишљење о консолидованим финансијским извештајима. Ми смо одговорни за усмеравање, надзор и извршење ревизије Групе. Такође, ми смо искључиво одговорни за наше ревизијско мишљење.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије, значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (Наставак)

АКЦИОНАРИМА И ОДБОРУ ДИРЕКТОРА НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ АД НОВИ САД

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја (Наставак)

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Београд, 30. јануар 2024. године

 Срђан Божовић
Партнер на пројекту ревизије
Лиценцирани овлашћени ревизор

НИС Група

Консолидовани извештај о финансијској позицији

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Имовина	Напомена	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Обртна имовина			
Готовина и готовински еквиваленти	7	21.484.271	88.131.045
Краткорочни финансијски пласмани	8	32.639.879	6.104.619
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	9	33.432.827	35.969.998
Залихе	10	67.680.808	58.234.614
Потраживања за више плаћен порез на добит		7.470.959	-
Остала обртна имовина	11	11.171.402	12.031.734
Стална имовина намењена продаји		56.605	23.833
Укупно обртна имовина		173.936.751	200.495.843
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	12	308.217.345	295.790.456
Право коришћења средстава	13	3.728.750	3.695.826
Инвестиционе некретнине	14	1.514.920	1.531.705
Гудвил и остала нематеријална улагања	15	5.406.024	5.228.587
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	16	2.729.005	2.866.724
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		669.618	2.821
Дугорочни финансијски пласмани	17	262.005	323.702
Одложена пореска средства, нето	18	3.245.067	2.766.666
Остала стална имовина	19	7.001.095	2.113.788
Укупно стална имовина		332.773.829	314.320.275
Укупно имовина		506.710.580	514.816.118
Обавезе и капитал			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	20	11.824.846	7.260.508
Текуће обавезе по основу закупа	25	924.031	735.918
Добављачи и остале обавезе из пословања	21	20.703.916	28.455.871
Остале краткорочне обавезе	22	14.093.357	17.746.302
Обавезе за порез на добит		-	14.013.449
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	23	12.961.786	15.233.939
Резервисања за обавезе и трошкове	27	2.712.762	2.013.474
Укупно краткорочне обавезе		63.220.698	85.459.461
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	24	54.612.097	62.053.580
Дугорочне обавезе по основу закупа	25	3.010.984	2.413.671
Остале дугорочне финансијске обавезе	26	838.937	840.001
Дугорочне обавезе према добављачима и остале дугорочне обавезе из пословања		2.868	7.171
Резервисања за обавезе и трошкове	27	13.937.343	14.814.651
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		72.402.229	80.129.074
Капитал			
Акцијски капитал	28	81.530.200	81.530.200
Резерве		694.603	572.221
Нераспоређена добит		288.345.242	267.125.162
Капитал који се може приписати власницима Друштва		370.570.045	349.227.583
Капитал који припада учесницима без права контроле		517.608	-
Укупан капитал		371.087.653	349.227.583
Укупно обавезе и капитал		506.710.580	514.816.118

Кирил Тјурдењев
Генерални Директор
30. јануар 2024. године

Антон Черепанов
Финансијски Директор

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НИС Група

Консолидовани извештај о укупном резултату

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

		Година која се завршила 31. децембра	
Напомена		2023	2022
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		364.517.218	486.083.320
Остали приходи од продаје		47.630.290	27.603.254
Укупно приходи од продаје	6	412.147.508	513.686.574
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(240.327.970)	(295.956.329)
Трошкови производње, прераде и трошкови остале продаје	29	(55.101.217)	(42.276.617)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	30	(31.884.849)	(27.045.041)
Трошкови транспорта		(1.667.766)	(1.859.150)
Трошкови амортизације	12,13,15	(24.960.531)	(25.479.192)
Трошкови пореза изузев пореза на добит	32	(8.026.106)	(8.073.810)
Трошкови истраживања	12	(163.308)	(173)
Укупно пословни расходи		(362.131.747)	(400.690.312)
Остали приходи/(расходи), нето	33	1.248.307	(2.274.338)
Пословни добитак		51.264.068	110.721.924
Удео у добитку/(губитку) придружених ентитета и заједничких улагања		(137.719)	1.283.824
Нето губитак на курсним разликама	34	(254.494)	(2.168.099)
Финансијски приходи	35	4.618.428	1.952.293
Финансијски расходи	36	(3.329.567)	(1.951.977)
Укупно остали приходи/(расходи)		896.648	(883.959)
Добитак пре опорезивања		52.160.716	109.837.965
Порески расходи	37	(8.532.713)	(17.886.433)
Одложени порески приходи	37,18	564.513	423.121
Порез на добит		(7.968.200)	(17.463.312)
Нето добитак		44.192.516	92.374.653
Укупно остали резултат			
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку			
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	27	(49.477)	(181.767)
Добици/(губици) по основу улагања у инструменте капитала		8.299	(104)
		(41.178)	(181.871)
Ставке које могу накнадно бити признате у добитку			
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања		80.237	65.496
		80.237	65.496
Укупно остали добитак/(губитак)		39.059	(116.375)
Укупна добит		44.231.575	92.258.278
Нето добит/(губитак) која се може приписати:			
- Акционарима НИС-а		44.667.130	92.374.653
- Учешћима без права контроле		(474.614)	-
Нето добит		44.192.516	92.374.653
Укупна добит/(губитак) која се може приписати:			
- Акционарима НИС-а		44.704.884	92.258.278
- Учешћима без права контроле		(473.309)	-
Укупна добит		44.231.575	92.258.278
Зарада по акцији која се може приписати Акционарима НИС-а			
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)		273,93	566,51
Просечан пондерисани број акција (у милионима)		163	163

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НИС Група

Консолидовани извештај о променама на капиталу

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Напомена	Капитал који се може приписати власницима Друштва				Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2022. године	81.530.200	488.736	180.797.597	262.816.533	19.678	262.836.211
Добитак	-	-	92.374.653	92.374.653	-	92.374.653
Остали укупни приход/(расход)						
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	(181.767)	(181.767)	-	(181.767)
Губици по основу улагања у инструменте капитала	-	(104)	-	(104)	-	(104)
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	59.714	5.782	65.496	-	65.496
Укупан приход за годину	-	59.610	92.198.668	92.258.278	-	92.258.278
Расподела дивиденди	-	-	(5.782.122)	(5.782.122)	-	(5.782.122)
Остало	-	23.875	(88.981)	(65.106)	(19.678)	(84.784)
Стање на дан 31. децембра 2022. године	81.530.200	572.221	267.125.162	349.227.583	-	349.227.583

Напомена	Капитал који се може приписати власницима Друштва				Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2023. године	81.530.200	572.221	267.125.162	349.227.583	-	349.227.583
Добитак	-	-	44.667.130	44.667.130	(474.614)	44.192.516
Остали укупни приход (расход)						
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	(50.782)	(50.782)	1.305	(49.477)
Добици по основу улагања у инструменте капитала	-	8.299	-	8.299	-	8.299
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	80.237	-	80.237	-	80.237
Укупан приход/(расход) за годину	-	88.536	44.616.348	44.704.884	(473.309)	44.231.575
Улагања у нове уделе	-	-	-	-	990.917	990.917
Расподела дивиденди	-	-	(23.364.925)	(23.364.925)	-	(23.364.925)
Смањења улагања у инструменте капитала	-	33.846	(33.846)	-	-	-
Остало	-	-	2.503	2.503	-	2.503
Стање на дан 31. децембра 2023. године	81.530.200	694.603	288.345.242	370.570.045	517.608	371.087.653

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НИС Група

Консолидовани извештај о токовима готовине¹

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Токови готовине из пословних активности		
Добитак пре опорезивања	52.160.716	109.837.965
Корекције за:		
Удео у (добитку)/губитку придружених ентитета и заједничких улагања	137.719	(1.283.824)
Финансијске расходе	36 3.329.567	1.951.977
Финансијске приходе	35 (4.618.428)	(1.952.293)
Нето (добитак) губитак по основу нереализованих курсних разлика, нето	(217.838)	1.725.407
Амортизација	12, 13, 15 24.960.531	25.479.192
Добитак од повољне куповине	38 (8.918.255)	-
Трошкови обезвређења сталне имовине	33 135.289	115.167
Трошкови истраживања	163.308	173
Корекције за остала резервисања	739.183	3.092.282
Отпис обавеза	(62.678)	(41.715)
Остале неготовинске ставке	474.501	(513.561)
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу	68.283.615	138.410.770
Промене на обртном капиталу:		
Потраживања од продаје и друга потраживања	2.880.679	(6.783.443)
Залихе	(2.210.875)	(21.346.719)
Остала обртна имовина	2.023.025	(3.284.683)
Обавезе из пословања и остале обавезе	(11.354.555)	11.426.228
Остали порези изузев пореза на добит	(2.436.945)	3.681.591
Укупно промене на обртном капиталу	(11.098.671)	(16.307.026)
Порез на добит	(29.870.559)	(8.084.345)
Плаћена камата	(2.709.244)	(1.471.158)
Примљена камата	3.378.477	1.515.009
	(29.201.326)	(8.040.494)
Нето токови готовине из пословних активности	27.983.618	114.063.250
Токови готовине из инвестиционих активности		
Нето прилив готовине од стицања зависног друштва	38 568.307	-
Одливи готовине по основу капиталних улагања ²	(43.363.331)	(25.437.566)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме	104.698	393.157
Примљене дивиденде	44.372	-
Одливи по основу банкарских депозита, нето	(24.351.012)	(6.091.880)
Остали одливи	(14.999)	(170.391)
Нето токови готовине из инвестиционих активности	(67.011.965)	(31.306.680)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи готовине од примљених кредита	20, 24 4.200.401	5.811.336
Готовинске отплате позајмљених износа	20, 24 (7.133.141)	(14.063.305)
Готовинске отплате финансијског лизинга	25 (1.025.957)	(814.876)
Исплата дивиденди власницима Друштва	28 (23.364.925)	(5.782.122)
Нето токови готовине из активности финансирања	(27.323.622)	(14.848.967)
Нето повећање/(смањење) готовине и готовинских еквивалената	(66.351.969)	67.907.603
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената	(294.805)	(1.059.832)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	88.131.045	21.283.274
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	21.484.271	88.131.045

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

¹ Политика Групе је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.

² Нето токови готовине из инвестиционих активности укључују ПДВ у износу од 4,6 млрд РСД (2022: 3,4 млрд РСД)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1.1. Опис посла

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом,
- Производњу и трговину електричном енергијом и
- Производња и трговина петрохемијским производима.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Информације о Групи су обелодањене у напомени 40. Информације о трансакцијама са повезаним правним лицима су обелодањене у напомени 41.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног Директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД МАТЕРИЈАЛНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и не представљају статутарне финансијске извештаје Групе. Група води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у земљама у којима послује (претежно у Србији). Приложени консолидовани финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Ови консолидовани финансијски извештаји припремљени су у складу са принципом сталности пословања који се заснива на претпоставци да ће Група наставити са пословањем у догледној будућности. У циљу утврђивања оправданости ове претпоставке руководство анализира планове будућих новчаних прилива. На основу поменутих анализа руководство сматра да је Група способна да настави са пословним активностима у складу са принципом сталности пословања и да овај принцип треба да буде примењен у припреми ових консолидованих финансијских извештаја.

Основне рачуноводствене политике примењене приликом састављања ових консолидованих финансијских извештаја наведене су у наставку. Наведене политике примењене су конзистентно на све извештајне периоде, осим уколико није другачије наведено. Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

На дан потписивања консолидованих финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2023. године порасла је са 77,585 УСД/ббл на 83,985 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

2.2. Основе за припрему

Приложени консолидовани финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је EBITDA која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не подnose ГДО на регуларној бази.

2.4. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују („функционална валута“). Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страниј валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом укупном резултату.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом извештају о укупном резултату у оквиру позиције „Нето добитак/губитак на курсним разликама“.

(в) Друштва Групе

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су у динаре по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала исказане у оквиру Резерви.

2.5. Принципи консолидације

Консолидовани финансијски извештаји укључују рачуне зависних друштава у којима Група има контролу. Контрола подразумева изложеност или право на варијабилне приносе и способност утицаја на те приносе кроз контролу над учешћем. Инвеститор има контролу над учешћем када има право које му омогућава да управља релевантним активностима, односно активностима које значајно утичу на приносе од улагања. Инвеститор је изложен или има право на варијабилне приносе из инвестирања када инвеститорови приноси могу да варирају у зависности од резултата улагања. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје Групе од дана када је контрола стечена до дана када она престаје.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

При стицању контроле, Група узима у обзир потенцијално значајна гласачка права. Улагања у ентитете које Група не контролише, али у којима има значајан утицај над оперативним и финансијским политикама вреднују се по методи удела, осим за учешћа која задовољавају критеријуме заједничког пословања, које се вреднује на бази учешћа Групе у средствима, обавезама, трошковима и приходима насталим у заједничком пословању. Сва остала улагања су класификована као улагања која се држе до доспећа или као расположива за продају.

(а) *Заједничка пословања и заједнички подухвати*

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања и
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

(б) *Елиминација трансакција при консолидацији*

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминишу се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

(в) *Учешћа без права контроле*

Учешће у зависним предузећима Групе чији власници нису чланови Групе су приказани одвојено у капиталу у Консолидованом извештају о финансијској позицији. Износи консолидоване нето добити која се односи на матично друштво и компаније са учешћем без права контроле приказани су у Консолидованом извештају о укупном резултату. Учешће без права контроле вреднује се по фер вредности или на основу пропорционалног учешћа стечених средстава. За сваку пословну комбинацију одређује се принцип вредновања посебно.

(г) *Улагања у придружене ентитете*

Придружено правно лице је правно лице над којим инвеститор има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у доношењу одлука о финансијској и пословној политици правног лица, али не и контролу или удружену контролу над тим политикама. Улагања у придружена правна лица рачуноводствено се обухватају коришћењем метода удела и иницијално се признају по набавној вредности. По примени метода удела, Група процењује када је неопходно извршити обезвређење свог улагања у придружено правно лице. На сваки датум извештавања, Група процењује да ли постоје објективни докази да су улагања у придружена правна лица обезвређена.

2.6. Пословне комбинације

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања, обавеза које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или добитака од повољне куповине. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

2.7. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоачевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у укупном резултату, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у укупном резултату. Трансакциони трошкови који настају у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

2.8. Финансијски инструменти

(а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

(б) Класификација и одмеравање

Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Група одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узроковајући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмента Групе зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Група управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Групе: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Група разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Група процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Група разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

Група класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз остали укупни резултат: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијска средства се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.
- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признаје се у билансу успеха и представља у нето вредности у оквиру осталих добитака/(губитака) у периоду у коме су настали.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Група накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Групе одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитака и губитака по основу фер вредновања у билансу успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Групе да прими исплату.

(в) Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Група искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Група може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Група покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

(г) Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Група обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Група преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Групе и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

(д) **Модификација**

Група понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Група процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Група престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

(е) **Обезвређење финансијских средстава**

Група унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује проценом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у консолидованом извештају о финансијској позицији умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Група примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико Група идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје (ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико Група утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Група примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Група признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обезвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Група примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца, уговорна средства и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Група користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Група користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у консолидованом извештају о укупном резултату у оквиру продајних, опшних и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

2.9. Залихе

Залихе се исказују по нижој од цене коштања и нето продајне вредности. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Тестирање обезвређења залиха односно резервних делова услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед обезвређења се признају као трошкови производње, прераде и трошкови остале продаје (напомена 29).

2.10. Нематеријална средства

(а) Гудвил

Гудвил који настаје кроз пословне комбинације укључен је у нематеријална улагања. Гудвил се накнадно вреднује по набавној вредности умањеној за обезвређење.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена 15).

(б) Лиценце и права

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе (просечан век употребе лиценци је 5 година).

(в) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце за рачунарски софтвер капитализују се у износу трошкова насталих по основу стицања и стављања у употребу односног софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.11. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, некретнине, постројења и опрема Групе исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и резервисања за обезвређење, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средстава.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете консолидовани укупни резултат у коме су настали.

Аванси дати за некретнине, постројења и опрему као и за средства у припреми се рачуноводствено обухватају у оквиру остале сталне имовине као део дугорочних нефинансијских потраживања.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Прерада:	
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	2 - 35
Маркетинг и дистрибуција:	
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	3 - 25
Остало:	3 - 50

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на сваки датум извештавања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом укупном резултату у оквиру позиције 'Осталих расхода, нето' (напомена 33).

2.12. Истраживање и процењивање минералних ресурса

(a) Средства за истраживање и процењивање

Група користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (*the successful efforts method*) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (*Bottom hole contribution*);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. “суве” бушотине (*Dry hole contribution*) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (*Bottom hole contribution*) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. “суве” бушотине (*Dry hole contribution*) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (*successful efforts method*) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(б) Трошкови развоја основних средстава и нематеријалних улагања

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које “доносе” утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пребацивање на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи текуће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређење средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање врши се увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, стечени трошкови права на истраживање који су предмет процене групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у коме се налазе.

(е) Обезвређење – потврђена основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

За потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса провера, да ли је дошло до умањења њихове вредности, врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива.

Губитак због обезвређења се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови.

2.13. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се непосредно могу приписати стицању, изградњи или изradi средства којем је потребно значајно време да би се оспособило за употребу односно продају (квалификовано средство) капитализују се као део набавне вредности тог средства. Сви остали трошкови позајмљивања се признају као расход у периоду када настану.

2.14. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина која се држи ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине углавном обухватају бензинске станице и пословне објекте дате у најам на период дужи од годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у консолидованом укупном резултату у оквиру Осталих прихода/расхода.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да набавна вредност може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.15. Акцијски капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као акцијски капитал.

2.16. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Групе, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

2.17. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватно него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се износ обавезе може поуздано проценити. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа у односу на било коју од обавеза у истој категорији мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет консолидованог биланса успеха.

2.18. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у консолидованом билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу, у ком случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум извештавања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум извештавања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.19. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у државне пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

(б) Примања запослених дефинисана Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

(в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе и учешће у добити на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је из раније праксе проистекла изведена обавеза.

У 2020. години Група је започела нови трогодишњи процес (2021 – 2023) програма подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 27).

2.20. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденду.

2.21. Закупи

Група закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средстава се амортизује током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да ће Група искористити могућност куповине, право коришћења амортизује се током века трајања средстава. Амортизација средстава рачуна се линеарном методом током процењеног века трајања на следећи начин:

	<u>Век трајања у годинама</u>
Земљиште	25
Некретнине	2 - 22
Постројења и опрема	3 - 15
Возила	2 - 10

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупца у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупца извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца, односно стопа коју би закупца морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупу
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем 12 месеци или мање.

2.22. Признавање прихода од уговора са купцима

Група признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Група очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за порез на додату вредност, акцизу, повраћаје, рабате и попусте након елиминисања продаје унутар Групе.

(а) Приход од продаје – veleпродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту veleпродаје. Приход од продате робе се признаје када Група пренесе контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаривања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину плативе купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом.

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

(б) Приход од продаје робе – малопродаја

Група послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Група нуди купцу подстицаје превасходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г).

(в) Приход од електричне енергије

Група продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом („EFET“)). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

У складу са уговореним условима, уколико Група очекује да физички испоручи уговорену количину, приход од електричне енергије се у консолидованим финансијским извештајима признаје на бруто основи. Генерално, испорука електричне енергије представља пренос низа различитих добара који су у основи исти и који имају исти образац преноса до купца током времена. Сходно томе, испорука електричне енергије третира се као једна обавеза извршења којој се додељује трансакциона цена. Приход се признаје применом јединствене мере напретка на идентификовану јединствену обавезу извршења.

(г) Програм лојалности купаца

Група нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од награда поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напмени 22.

(д) Приход од камата

Приход од камате се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Група прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан (Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

2.23. Трошкови транспорта

Трошкови транспорта који се признају у консолидованом извештају о укупном резултату представљају трошкове транспорта сирове нафте и нафтних деривата кроз мрежу нафтовода, трошкове поморског и железничког транспорта сирове нафте и нафтних деривата, као и све друге трошкове доставе и манипулативне трошкове.

2.24. Трошкови текућег одржавања

Трошкови текућег одржавања који не представљају значајна улагања на средствима признају се као расход у периоду када настану.

Трошкови привременог затварања постројења ради поправки и превентивног одржавања настали у процесу прераде нафте признају се као расход у периоду када настану.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршена ревизија и каснијим периодима, ако су оба погођена. Поред просуђивања које укључује процену, Руководство примењује и друге начине просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Групе. Стварни резултати се могу разликовати од тих процена уколико се примене другачије претпоставке или околности.

Подаци о утицају ових макроекономских фактора на процене који имају највећи утицај на износе у овим консолидованим финансијским извештајима дати су ниже.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Од 1. октобра 2020. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са Системом управљања нафтним ресурсима (ПРМС) који је одобрило Друштво инжењера нафте, Светски савет за нафту, Америчко удружење геолога нафте и Друштво инжењера за процену нафте. Претходно је Група процењивала своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ).

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити надокнадиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на одређене износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази. Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико би се процењени корисни век употребе разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2023. године била би већа/мања за 2.362.331 РСД (2022: 2.407.524 РСД).

3.3. Обезвређење гудвила

Гудвил се тестира на обезвређење годишње.

Надокнадива вредност средстава или ЈГГ је већа од његове вредности у употреби и фер вредности умањене за трошкове продаје. При процени вредности у употреби, процењени будући новчани токови су дисконтовани на садашњу вредност користећи дисконтну стопу пре пореза, која рефлектује тренутне тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за средство или ЈГГ. Процењени будући новчани токови укључују процену будућих трошкова резервисања, будуће цене сировина, валутни курс, дисконтну стопу итд.(напомена 15).

3.4. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) за додатна примања запослених укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавеза.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за додатна примања запослених. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуна садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 8,78% (уместо коришћене 7,78%) за целу Групу, садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 9,57%, односно 4,20% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине Групе би порасла за 7,01%. У случају да се стопа флукуације повећа за 1% садашња обавеза за отпремнине би се смањила за 9,14%, односно 4,28% за јубиларне награде.

3.5. Обавезе за обнављање природних ресурса

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у првобитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања (напомена 27) јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум извештавања засноване на важећим законима у свакој држави где је лоцирана пословна актива Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 7,68% (уместо коришћене 6,68%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се умањила за око 835.469 РСД (31. децембра 2022: 7,80% (уместо коришћене 6,80%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за око 1.163.584 РСД).

3.6. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутим околностима.

Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 39).

3.7. Надокнадива вредност Некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Групе. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме превазилази своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД / барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности у износу од 92,2 млрд. РСД (31. децембра 2022: 58,5 млрд. РСД).

Цена нафте заснива се на доступним прогнозама светски признатих истраживачких институција.

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Групе, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање њиховог утицаја.

4. ПРИМЕНА ИЗМЕНА ПОСТОЈЕЋИХ СТАНДАРДА

Нови стандард МСФИ Уговори о осигурању и измене постојећих стандарда које су ступиле на снагу 1. јануара 2023. године нису имале материјалног утицаја на консолидоване финансијске извештаје.

Група намерава да примени измене и допуне постојећих стандарда и нових стандарда који су издати, али још увек нису ступили на снагу на дан када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени за објављивање, и Група не очекује да ће они имати било какав материјални утицај на консолидоване финансијске извештаје када се усвоји.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитном ризику и ризику ликвидности. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва, идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- (а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик промене цена робе);
- (б) кредитни ризик; и
- (в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Група је изложена тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама в) ценама робе, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Групе је установило политику за управљање ризицима од промена курса страних валута у односу на његову функционалну валуту. Да би управљали ризицима од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, надлежна лица у служби финансија у оквиру функције ФЕПА уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса на дан куповине. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

Група има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР, које превасходно излажу Групу ризику промене девизног курса.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Књиговодствена вредност (умањена за исправку вредности) финансијских инструмената Групе по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2023.

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Обртна средства					
Готовина и готовински еквиваленти	14.107.046	4.707.499	11.743	2.657.983	21.484.271
Краткорочни финансијски пласмани	32.504.765	43.009	-	92.105	32.639.879
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	29.059.778	2.593.787	350.820	1.428.442	33.432.827
Стална средства					
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања	-	669.618	-	-	669.618
Дугорочни финансијски пласмани	101.722	155.319	4.964	-	262.005
Остала стална имовина	331.050	334.101	-	-	665.151
Финансијске обавезе					
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(824.700)	(10.939.828)	(30.780)	(29.538)	(11.824.846)
Текуће обавезе по основу закупа	(18.167)	(703.190)	-	(202.674)	(924.031)
Добављачи и остале обавезе из пословања	(16.568.520)	(1.830.509)	(1.000.523)	(1.304.364)	(20.703.916)
Дугорочне обавезе					
Дугорочне финансијске обавезе	(3.372)	(54.608.725)	-	-	(54.612.097)
Дугорочне обавезе по основу закупа	1	(2.533.404)	-	(477.581)	(3.010.984)
Остале дугорочне финансијске обавезе	-	(838.937)	-	-	(838.937)
Дугорочне обавезе према добављачима и остале дугорочне обавезе из пословања	3	(2.871)	-	-	(2.868)
Нето изложеност	58.689.606	(62.954.131)	(663.776)	2.164.373	(2.763.928)

На дан 31. децембра 2022.

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Обртна средства					
Готовина и готовински еквиваленти	72.865.397	11.306.856	27.996	3.930.796	88.131.045
Краткорочни финансијски пласмани	6.003.536	-	-	101.083	6.104.619
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	31.491.781	2.259.888	407.714	1.810.615	35.969.998
Стална средства					
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања	-	2.821	-	-	2.821
Дугорочни финансијски пласмани	101.591	155.516	6.609	59.986	323.702
Остала стална имовина	296.442	493.256	-	-	789.698
Финансијске обавезе					
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	-	(7.143.902)	(57.295)	(59.311)	(7.260.508)
Текуће обавезе по основу закупа	-	(477.824)	-	(258.094)	(735.918)
Добављачи и остале обавезе из пословања	(10.685.948)	(11.295.791)	(3.810.842)	(2.663.290)	(28.455.871)
Дугорочне обавезе					
Дугорочне финансијске обавезе	(4.268)	(61.985.058)	(31.524)	(32.730)	(62.053.580)
Дугорочнеобавезепоосновузакупа	-	(1.075.567)	-	(1.338.104)	(2.413.671)
Остале дугорочне финансијске обавезе	-	(840.001)	-	-	(840.001)
Дугорочне обавезе према добављачима и остале дугорочне обавезе из пословања	-	(7.171)	-	-	(7.171)
Нето изложеност	100.068.531	(68.606.977)	(3.457.342)	1.550.951	29.555.163

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
ЕУР	117,1737	117,3224
УСД	105,8671	110,1515

Анализа осетљивости

Група је одлучила да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на финансијске инструменте Групе и добитак /(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолиа улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2023. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 1% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за 629.541 РСД (2022: 686.070 РСД), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима и обавеза из пословања деноминованим у ЕУР.

На дан 31. децембра 2023. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 2% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за 13.276 РСД (2022: 69.147 РСД), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза према добављачима деноминованим у УСД.

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику новчаног тока. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2023. години био би 343.848 РСД (2022: 420.664 РСД) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Ризик цена робе

Финансијске перформансе Групе директно су везане за цене сирове нафте и нафтних деривата. Група није у могућности да у потпуности контролише цене ових производа, који зависе од равнотеже понуде и потражње на светском и домаћем тржишту сирове нафте и нафтних деривата као и од поступака контролних агенција.

Систем планирања Групе припрема различите сценарије за кључне факторе у зависности од цена нафте на глобалном тржишту. Овај приступ омогућава менаџменту да прилагоди трошкове смањењем или репорограмирањем инвестиционих програма и других механизма. Такве активности помажу да се ризик смањи на прихватљив ниво.

Кредитни ризик

Група се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат кредита Групе и других трансакција са саговорачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Максимална изложеност Групе кредитним ризицима се исказује у књиговодственим износима финансијских средстава у консолидованом извештају о финансијском положају, као што следи:

	31. децембра	
	2023	2022
Потраживања од продаје и остала потраживања (напомена 9)	33.432.827	35.969.998
Потраживања од продаје и остала дугорочна потраживања	669.617	2.821
Готовина и готовински еквиваленти (напомена 7)	21.484.271	88.131.045
Улагања која се држе до доспећа (напомене 8 и 17)	32.810.115	6.336.094
Остала обртна имовина	473.212	1.114.791
Остала стална имовина (напомена 19)	665.151	789.698
Финансијска средства по фер вредности исказана у осталом укупном резултату (напомена 17)	91.769	92.227
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	89.626.962	132.436.674

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Групе; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

Лимити. Група дефинише нивое кредитних ризика које преузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји саговорача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&B извештаја;
- Количина уписаних залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Групом;
- Планирани обим продаје;
- Трајање односа са Групом, укључујући профил старења, зрелост и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања од продаје и остала потраживања

На изложеност Групе кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Група примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања од купаца и осталих потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима наплате продаје у периоду од 60 месеци пре 31. децембра 2023. године и 60 месеци пре 1. јануара 2023. године, као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима од купаца и осталим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2023. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје и остала потраживања
Потраживања по основу продаје и остала потраживања:				
- недоспела	0,02%	30.185.410	(5.463)	30.179.947
- доспела до 30 дана	0,06%	1.840.939	(1.060)	1.839.879
- од 31 до 90 дана	0,64%	833.968	(5.337)	828.631
- од 91 до 270 дана	2,43%	283.690	(6.906)	276.784
- преко 271 дана	96,18%	8.050.378	(7.742.792)	307.586
Укупно потраживања од продаје и остала потраживања		41.194.385	(7.761.558)	33.432.827

На дан 31. децембра 2022. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје и остала потраживања
Потраживања по основу продаје и остала потраживања:				
- недоспела	0,01%	33.459.093	(4.483)	33.454.610
- доспела до 30 дана	0,03%	1.702.683	(554)	1.702.129
- од 31 до 90 дана	0,54%	272.778	(1.473)	271.305
- од 91 до 270 дана	2,46%	203.248	(4.999)	198.249
- преко 271 дана	95,56%	7.743.201	(7.399.496)	343.705
Укупно потраживања од продаје и остала потраживања		43.381.003	(7.411.005)	35.969.998

По правилу, износ потраживања које превазилази износ одобреног кредитног лимита осигуран је путем банкарске гаранције, примљеног аванса или другим средством обезбеђења.

Руководство Групе, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје и осталих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Групом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје и остала потраживања у потпуности надокнадива.

Промене на исправци вредности потраживања Групе по основу продаје и других потраживања су:

	Потраживања од продаје	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2022. године	8.208.195	41.135	8.249.330
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 30)	112.946	7.219	120.165
Укидање резервисања (напомена 30)	(643.370)	(4.538)	(647.908)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(332.000)	(9.389)	(341.389)
Остало	30.808	(1)	30.807
На дан 31. децембра 2022. године	7.376.579	34.426	7.411.005

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

На дан 1. јануара 2023. године	7.376.579	34.426	7.411.005
Аквизиције из пословних комбинација	377.425	-	377.425
Резервисања за обезвређење потраживања (напомене 29 и 30)	155.954	159	156.113
Укидање резервисања (напомена 29 и 30)	(84.376)	(3.528)	(87.904)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(99.016)	(474)	(99.490)
Остало	4.409	-	4.409
На дан 31. децембра 2023. године	7.730.975	30.583	7.761.558

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у трошкове продаје, опште и административне трошкове у консолидованом извештају о укупном резултату. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и друга потраживања не садрже средства која су обезвређена.

На дан 31. децембра 2023. и 2022. године, старосна структура остале обртне имовине била је следећа:

	31. децембар 2023.			31. децембар 2022.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	396.803	-	396.803	1.065.615	-	1.065.615
Доспела потраживања:						
до 30 дана	12.172	-	12.172	8.265	(501)	7.764
од 1 до 3 месеца	7.764	(500)	7.264	3.172	(1.408)	1.764
од 3 месеца до 1 године	13.315	(327)	12.988	29.539	(1.605)	27.934
преко 1 године	7.397.539	(7.353.554)	43.985	7.360.720	(7.349.006)	11.714
Укупно	7.827.593	(7.354.381)	473.212	8.467.311	(7.352.520)	1.114.791

Остала обртна имовина у нето износу приказана у старосној анализи не укључује не-финансијска средства као што су ПДВ, акциза и сл. у износу од 10.698.190 РСД (2022: 10.916.943 РСД). Остала обртна имовина у износу од 473.212 РСД (2022: 1.114.791 РСД) највећим делом се односи на потраживања од запослених као и потраживања од бивших Југословенских република која су исправљена.

Промене на рачунима исправке вредности остале обртне имовине су приказане у табели испод:

	Остала краткорочна Дати аванси потраживања		Укупно
На дан 1. јануара 2022. године	147.570	7.352.428	7.499.998
Исправка вредности остале обртне имовине (напомена 30)	1.264	3.455	4.719
Укидање исправке вредности (напомена 30)	(304)	(438)	(742)
Отпис потраживања	-	(2.896)	(2.896)
Остало	(1)	(29)	(30)
На дан 31. децембра 2022. године	148.529	7.352.520	7.501.049
Аквизиције из пословних комбинација	26.989	426	27.415
Исправка вредности остале обртне имовине (напомене 29 и 30)	13.766	3.388	17.154
Укидање исправке вредности (напомене 29 и 30)	(14.185)	(1.659)	(15.844)
Отпис потраживања	-	(278)	(278)
Остало	-	(16)	(16)
На дан 31. децембра 2023. године	175.099	7.354.381	7.529.480

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Кредитни квалитет финансијске имовине

Кредитни квалитет финансијске имовине која није доспела нити обезвређена може се проценити позивањем на спољне кредитне рејтинге (ако су доступни) или на историјске информације о стопама неплаћања друге уговорне стране:

	БББ и више	Мање од БББ	Без рејтинга	Укупно
На дан 31. децембра 2023. године				
Готовина и готовински еквиваленти	8.674.679	4.188.851	8.620.741	21.484.271
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године	9.385.677	5.243.556	17.978.611	32.607.844
Депозити са роком доспећа преко 1 године	-	-	155.319	155.319
На дан 31. децембра 2022. године				
Готовина и готовински еквиваленти	55.910.405	8.696.595	23.524.045	88.131.045
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године	-	6.003.699	59.984	6.063.683
Депозити са роком доспећа преко 1 године	-	155.516	59.984	215.500

Очекивани кредитни губици за већину финансијских средстава се одмеравају узимајући у обзир очекиване кредитне губитке током века трајања финансијског средства.

На дан 31. децембра 2023. и 2022. године није било значајних кредитних губитака од умањења вредности признате имовине.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Групе. Служба финансија прати континуирано ликвидност Групе како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно зацртаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализиране су финансијске обавезе на датум биланса стања Групе које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

	Садашња вредност	Укупно	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
На дан 31. децембра 2023.					
Финансијске обавезе (кредити)(напомене 20 и 24)	66.436.943	74.848.054	13.567.111	59.799.275	1.481.668
Обавезе за закуп (напомена 25)	3.935.015	4.633.739	904.088	2.646.707	1.082.944
Добављачи и остале обавезе из пословања (напомена 21)	20.703.916	20.703.916	20.703.916	-	-
	91.075.874	100.185.709	35.175.115	62.445.982	2.564.612
На дан 31. децембра 2022.					
Финансијске обавезе (кредити)(напомене 20 и 24)	69.314.088	76.303.209	9.428.267	62.390.833	4.484.109
Обавезе за закуп (напомена 25)	3.149.589	3.905.258	791.942	2.149.059	964.257
Добављачи и остале обавезе из пословања (напомена 21)	28.455.871	28.455.871	28.455.871	-	-
	100.919.548	108.664.338	38.676.080	64.539.892	5.448.366

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности како би акционарима обезбедила повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и како би очувала оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувала односно кориговала структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањила дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и EBITDA. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања укључујући краткорочне и дугорочне кредите умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. EBITDA се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода нето дуговање у односу на кориговану EBITDA Групе био је као што следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Дугорочне финансијске обавезе	54.612.097	62.053.580
Краткорочни кредити и текуће доспеће дугорочних обавеза	11.824.846	7.260.508
Минус: готовина и готовински еквиваленти	(21.484.271)	(88.131.045)
Нето дуговања	44.952.672	(18.816.957)
Коригована EBITDA	68.051.492	136.192.257
Нето дуговање у односу на коригована EBITDA на крају године	0,66	(0,14)

Група се обавезала да одржава однос укупне задужености и EBITDA испод 4,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са већином својих пословних банака. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама оствареним на датум извештавања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум извештавања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје и других потраживања, остале обртне имовине и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних потраживања и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

6. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2023. и 2022. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

EBITDA представља EBITDA-у Групе. Руководство верује да EBITDA представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. EBITDA представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). EBITDA је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и Маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	51.106.744	414.200.532	(53.159.768)	412.147.508
Међусегментни	50.179.631	2.980.137	(53.159.768)	-
Екстерни	927.113	411.220.395	-	412.147.508
Коригована EBITDA (сегментни резултат)	34.150.299	33.901.193	-	68.051.492
Амортизација	(14.345.495)	(10.615.036)	-	(24.960.531)
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	-	(137.719)	-	(137.719)
Добитак од повољне куповине	-	8.918.255	-	8.918.255
Нето губитак на курсним разликама	(86.755)	(167.739)	-	(254.494)
Финансијски (расходи)/приходи, нето	(414.697)	1.703.558	-	1.288.861
Порез на добит	(13.304)	(7.954.896)	-	(7.968.200)
Сегментни добитак	18.946.894	25.245.622	-	44.192.516

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила дана 31. децембра 2022. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и Маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	63.484.308	511.451.670	(61.249.404)	513.686.574
Међусегментни	60.524.458	724.946	(61.249.404)	-
Екстерни	2.959.850	510.726.724	-	513.686.574
Коригована EBITDA (сегментни резултат)	44.787.199	91.405.058	-	136.192.257
Амортизација	(14.174.382)	(11.304.810)	-	(25.479.192)
Обезвређење сталне имовине	(23.193)	(91.974)	-	(115.167)
Удео у добитку придружених ентитета и заједничких улагања	-	1.283.824	-	1.283.824
Нето добитак/(губитак) на курсним разликама	83.049	(2.251.148)	-	(2.168.099)
Финансијски приходи/(расходи), нето	(292.409)	292.725	-	316
Порез на добит	(270.711)	(17.192.601)	-	(17.463.312)
Сегментни добитак	30.138.877	62.235.776	-	92.374.653

Коригована EBITDA за downstream сегмент укључује EBITDA-у корпоративног центра у негативном износу од 15.604.457 РСД за годину која се завршила 31. децембра 2023. године (31 децембра 2022. године: негативна EBITDA у износу од 7.207.900 РСД). Коригована EBITDA за Downstream сегмент пре алокације корпоративног центра EBITDA је приказана у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Коригована EBITDA за downstream сегмент после алокације Корпоративног центра	33.901.193	91.405.058
EBITDA Корпоративног центра	(15.604.457)	(7.207.900)
Коригована EBITDA пре алокације Корпоративног центра	49.505.650	98.612.958

Коригована EBITDA за године које се завршавају 31. децембра 2023. и 2022. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Нето добит	44.192.516	92.374.653
Порез на добит	7.968.200	17.463.312
Финансијски расходи	3.329.567	1.951.977
Финансијски приходи	(4.618.428)	(1.952.293)
Трошкови амортизације	24.960.531	25.479.192
Удео у (добитку)/губитку придружених ентитета и заједничких улагања	137.719	(1.283.824)
Нето губитак на курсним разликама	254.494	2.168.099
Остали приходи/(трошкови), нето	(1.248.307)	2.274.338
Остали неоперативни приходи, нето*	(6.924.800)	(2.283.197)
Коригована EBITDA	68.051.492	136.192.257

*Остали неоперативни приходи, нето у 2023.години највећим делом се односе на: донације за подршку пројектима из области образовања, социјалне и здравствене заштите, вишкове и мањкове имовине и залиха, казне, таксе и друго. (напомена 33)

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата, петрохемијских производа, продаје електричне енергије, прихода по основу закупа и остале продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2023		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	-	-
Продаја природног гаса	159.320	12.560	171.880
<i>Велепродаја</i>	159.320	12.560	171.880
Продаја нафтних деривата	302.188.777	62.156.561	364.345.338
<i>Малопродаја</i>	110.382.013	18.089.678	128.471.691
<i>Велепродаја</i>	191.806.764	44.066.883	235.873.647
Продаја петрохемијских производа	3.605.123	8.329.402	11.934.525
Продаја електричне енергије	15.406.533	122.485	15.529.018
Приходи по основу закупа	310.654	57.841	368.495
Остала продаја	15.006.264	4.791.988	19.798.252
Продаја укупно	336.676.671	75.470.837	412.147.508

	Година која се завршила 31. децембра 2022		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	2.560.156	2.042.795	4.602.951
Продаја природног гаса	147.142	-	147.142
<i>Велепродаја</i>	147.142	-	147.142
Продаја нафтних деривата	391.164.016	90.169.211	481.333.227
<i>Малопродаја</i>	131.285.607	24.913.098	156.198.705
<i>Велепродаја</i>	259.878.409	65.256.113	325.134.522
Продаја електричне енергије	9.462.697	836.187	10.298.884
Приходи по основу закупа	318.619	34.193	352.812
Остала продаја	12.532.569	4.418.989	16.951.558
Продаја укупно	416.185.199	97.501.375	513.686.574

Приходи од продаје нафтних деривата у износу од 25.983.119 РСД (2022: 39.105.621 РСД) односе се на једног купца. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 14.077.617 РСД (2022: 12.510.750 РСД).

Све уговорне обавезе које се односе на купце су испуњене у тренутку времена у коме купац остварује контролу над предметном имовином, а Група испуњава своју уговорену обавезу.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Продаја сирове нафте	-	2.042.795
Продаја гаса	12.560	-
Продаја нафтних деривата (малопродаја и veleпродаја)		
Босна и Херцеговина	28.939.958	35.957.855
Бугарска	8.552.855	13.428.226
Румунија	5.377.527	15.437.292
Остала тржишта	19.286.221	25.345.838
	62.156.561	90.169.211
Продаја петрохемијских производа	8.329.402	-
Продаја електричне енергије	122.485	836.187
Приходи по основу закупа	57.841	34.193
Остали приходи	4.791.988	4.418.989
	75.470.837	97.501.375

Приходи од појединачних земаља укључених у линију остала тржишта нису материјално значајни.

Презентација акцизе

У табели испод приказан је остварени приход од продаје и обрачунате акцизе за 2023. и 2022. годину:

	2023	2022
Приход од продаје	587.408.932	676.886.258
Акциза	(175.261.424)	(163.199.684)
Нето приход од продаје	412.147.508	513.686.574

У Републици Србији акцизе постају плативе када производи који су предмет акцизе излазе из акцизног складишта. То настаје када се роба утовари за транспорт, за директну продају купцима (велепродаја) или за транспорт до сопствене малопродајне мреже. Рок плаћања за обрачунате акцизе је 15 дана. Група је проценила да акцизе наплаћене у велепродаји не садрже ризик залиха нити значајан кредитни ризик. У продаји на мало, Група процењује да је просечан промет залиха приближно једнак периоду плаћања акцизе и да нема значајних ризика залиха или кредитног ризика. Сходно томе, с обзиром да Група не сноси значајне ризике у оба случаја, акцизе се наплаћују у име пореског органа и сходно томе одбијају од прихода.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава, инвестиција у заједничка улагања и осталу сталну имовину (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Србија	292.669.732	279.704.928
Румунија	13.049.599	12.365.241
Босна и Херцеговина	7.455.480	8.374.408
Бугарска	5.692.212	5.801.293
Остале земље	16	704
	318.867.039	306.246.574

7. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Готовина у банци и благајна	11.739.845	18.958.001
Депозити са доспећем до 3 месеца	9.734.451	69.170.832
Новчана средства на ескроу рачуну	4.729	254
Остала новчана средства	5.246	1.958
	21.484.271	88.131.045

По основу готовине у банци Група остварује камату по променљивим каматним стопама заснованим на дневним каматним стопама за депозите у банци. Депозити са доспећем до 3 месеца се уговарају на различите периоде од једног дана до три месеца, у зависности од тренутних потреба Групе, и остварује камату по одговарајућим краткорочним стопама депозита. Фер вредност готовинских еквивалената и готовине је једнака њиховој књиговодственој вредности.

8. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Краткорочни кредити	34.215	43.116
Депозити са доспећем преко три месеца, а мање од годину дана	32.607.844	6.063.683
Минус исправка вредности	(2.180)	(2.180)
	32.639.879	6.104.619

По основу депозита са доспећем преко 3 месеца, а мање од годину дана Група остварује камату по одговарајућим краткорочним стопама на депозите. Фер вредност краткорочних финансијских пласмана је једнака њиховој књиговодственој вредности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

9. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Потраживања по основу продаје	41.108.308	43.289.967
Остала потраживања	83.048	88.129
Потраживања за нефактурисани приход	3.029	2.907
Минус исправка вредности потраживања по основу продаје (напомена 5)	(7.730.975)	(7.376.579)
Минус исправка вредности осталих потраживања (напомена 5)	(30.583)	(34.426)
	33.432.827	35.969.998

10. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Сирова нафта	32.398.731	29.455.750
Нафтни деривати	29.073.971	25.216.800
Материјал	10.338.729	6.557.773
Остало	1.622.606	1.517.953
Минус: Исправка вредности	(5.753.229)	(4.513.662)
	67.680.808	58.234.614

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	2023	2022
На дан 1. јануара	4.513.662	4.619.266
Аквизиције из пословних комбинација	1.080.053	-
Исправка вредности залиха (напомене 29 и 30)	646.688	31.295
Укидање исправке вредности (напомене 29 и 30)	(472.753)	(85.867)
Остало	(14.421)	(51.032)
На дан 31. децембра	5.753.229	4.513.662

11. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Дати аванси	1.801.551	1.059.350
Потраживања за ПДВ	667.468	601.319
Разграничени ПДВ	3.450.155	4.405.141
Унапред плаћени трошкови	334.025	326.204
Унапред плаћени трошкови царине	68.247	60.981
Унапред плаћена акциза	4.305.367	4.465.682
Остала краткорочна потраживања	8.074.069	8.614.106
Минус: Исправка вредности остале обртне имовине	(7.529.480)	(7.501.049)
	11.171.402	12.031.734

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 3.450.155 РСД (2022: 4.405.141 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2023. године у износу од 4.305.367 РСД (31. децембар 2022: 4.465.682 РСД) се односи на акцизу плаћену за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизу плаћену за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

12. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2022.						
Набавна вредност	220.374.273	164.080.833	72.292.457	19.219.674	25.794.251	501.761.488
Исправка вредности и обезвређење	(83.107.234)	(66.061.581)	(37.647.212)	(10.848.499)	(3.026.379)	(200.690.905)
Неотписана вредност	137.267.039	98.019.252	34.645.245	8.371.175	22.767.872	301.070.583
Година завршена 31. децембра 2022.						
Повећања	14.811.779	2.035.263	3.935.208	217.944	(1.117.269)	19.882.925
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	(675.629)	-	-	11	-	(675.618)
Обезвређење (напомена 33)	-	-	-	-	(120.513)	(120.513)
Амортизација	(13.459.311)	(7.756.162)	(2.364.161)	(495.600)	-	(24.075.234)
Пренос на нематеријалну имовину (напомена 15)	-	-	-	-	22.346	22.346
Пренос на инвестиционе некретнине (напомена 14)	-	-	253.896	(134)	-	253.762
Пренос на стална средства намењена продаји	-	-	(1.793)	(38.420)	-	(40.213)
Отуђења и отписи	(143.375)	(61.187)	(43.073)	(36.436)	(45.575)	(329.646)
Остали преноси	373.129	1.529	(43.717)	(454.635)	(24.189)	(147.883)
Транслационе резерве	(7.605)	-	(24.984)	(49)	(17.415)	(50.053)
	138.166.027	92.238.695	36.356.621	7.563.856	21.465.257	295.790.456
На дан 31. децембра 2022.						
Набавна вредност	235.638.513	165.764.521	76.125.213	17.455.773	24.562.759	519.546.779
Исправка вредности и обезвређење	(97.472.486)	(73.525.826)	(39.768.592)	(9.891.917)	(3.097.502)	(223.756.323)
Неотписана вредност	138.166.027	92.238.695	36.356.621	7.563.856	21.465.257	295.790.456
На дан 1. јануара 2023.						
Набавна вредност	235.638.513	165.764.521	76.125.213	17.455.773	24.562.759	519.546.779
Исправка вредности и обезвређење	(97.472.486)	(73.525.826)	(39.768.592)	(9.891.917)	(3.097.502)	(223.756.323)
Неотписана вредност	138.166.027	92.238.695	36.356.621	7.563.856	21.465.257	295.790.456
Година завршена 31. децембра 2023.						
Повећања	17.216.199	1.247.890	2.726.222	549.131	13.003.498	34.742.940
Аквизиције из пословних комбинација	-	1.860.920	-	-	37.592	1.898.512
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	290.237	-	-	114	-	290.351
Обезвређење (напомена 33)	-	-	-	-	(133.295)	(133.295)
Амортизација	(13.616.185)	(7.122.503)	(2.405.427)	(479.199)	-	(23.623.314)
Пренос са нематеријалне имовине (напомена 15)	-	-	-	-	767	767
Пренос (на)/са инвестиционих некретнина (напомена 14)	136	-	(8.631)	14.296	-	5.801
Пренос на стална средства намењена продаји	(6.497)	-	-	(31.539)	-	(38.036)
Отуђења и отписи	(37.696)	(12.673)	(50.862)	(6.922)	(188.776)	(296.929)
Остали преноси	72.553	(89.789)	130.885	(29.485)	(412.661)	(328.497)
Транслационе резерве	(26.352)	-	(25.394)	(25)	(39.640)	(91.411)
	142.058.422	88.122.540	36.723.414	7.580.227	33.732.742	308.217.345
На дан 31. децембра 2023.						
Набавна вредност	252.630.090	175.629.205	78.033.327	18.056.185	36.977.722	561.326.529
Исправка вредности и обезвређење	(110.571.668)	(87.506.665)	(41.309.913)	(10.475.958)	(3.244.980)	(253.109.184)
Неотписана вредност	142.058.422	88.122.540	36.723.414	7.580.227	33.732.742	308.217.345

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2022. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Група је у 2023. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од 66.158 РСД (2022: 20.974 РСД), напомена 36.

Од укупног износа активација у 2023. години у износу од 21.739.442 РСД, најзначајнији део односи се на активацију средстава за производњу нафте и гаса у износу од 17.216.199 РСД. У 2022. години активација у износу од 21.000.194 РСД најзначајнији део односи се на активацију средстава за производњу нафте и гаса у износу од 14.811.779 РСД.

На крају сваког извештајног периода, руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2023. године извршила процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") - за детаље видети напомену 3.7. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од 133.295 РСД (2022: 120.513 РСД) за технолошки и физички застарела и расходована средства и средства у припреми за које постоје индикатори да њихова надокнадива вредност не прелази књиговодствену вредност.

На крају сваког извештајног периода, руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме пала испод књиговодствене вредности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2022. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви. Детаљи у вези са средствима за производњу нафте и гаса Групе приказани су у табели испод:

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2022.						
Набавна вредност	16.957.599	547.513	17.505.112	220.374.273	56.567	237.935.952
Исправка вредности и обезвређење	(45.208)	(36)	(45.244)	(83.107.234)	(26.455)	(83.178.933)
Неотписана вредност	16.912.391	547.477	17.459.868	137.267.039	30.112	154.757.019
Година завршена 31. децембра 2022.						
Повећања	(1.137.456)	1.425.443	287.987	14.811.779	-	15.099.766
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	(675.629)	-	(675.629)
Обезвређење (напомена 33)	(77.594)	(34.738)	(112.332)	-	-	(112.332)
Амортизација	-	-	-	(13.459.311)	(5.861)	(13.465.172)
Пренос на нематеријалну имовину	13.015	(13.150)	(135)	-	-	(135)
Отуђења и отписи	-	(39.781)	(39.781)	(143.375)	(1)	(183.157)
Остали преноси	(5.090.156)	4.248.946	(841.210)	373.129	4.250	(463.831)
Транслационе резерве	(15.993)	(1.073)	(17.066)	(7.605)	-	(24.671)
	10.604.207	6.133.124	16.737.331	138.166.027	28.500	154.931.858
На дан 31. децембра 2022.						
Набавна вредност	10.724.715	6.167.892	16.892.607	235.638.513	57.889	252.589.009
Исправка вредности и обезвређење	(120.508)	(34.768)	(155.276)	(97.472.486)	(29.389)	(97.657.151)
Неотписана вредност	10.604.207	6.133.124	16.737.331	138.166.027	28.500	154.931.858
Година завршена 31. децембра 2023.						
Повећања	2.525.111	1.511.664	4.036.775	17.216.199	5.463	21.258.437
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	290.237	-	290.237
Обезвређење (напомена 33)	(74.169)	(47.986)	(122.155)	-	-	(122.155)
Амортизација	-	-	-	(13.616.185)	(3.826)	(13.620.011)
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	-	136	-	136
Пренос на стална средства намењена продаји	-	-	-	(6.497)	-	(6.497)
Отуђења и отписи	-	(163.308)	(163.308)	(37.696)	(48)	(201.052)
Остали преноси	(9.103)	48.472	39.369	72.553	(46)	111.876
Транслационе резерве	(36.893)	(2.216)	(39.109)	(26.352)	-	(65.461)
	13.009.153	7.479.750	20.488.903	142.058.422	30.043	162.577.368
На дан 31. децембра 2023.						
Набавна вредност	13.205.102	7.512.827	20.717.929	252.630.090	63.258	273.411.277
Исправка вредности и обезвређење	(195.949)	(33.077)	(229.026)	(110.571.668)	(33.215)	(110.833.909)
Неотписана вредност	13.009.153	7.479.750	20.488.903	142.058.422	30.043	162.577.368

Укупна вредност улагања у истраживање износи 1.797.039 РСД је тренутно у фази Процењивања резултата истраживања и потврде ових резултата од стране Националне агенције за Минералне ресурсе која нису примљена до краја 2023. године, али је пренето на 2024. годину. Приликом процене статуса ове инвестиције на дан 31. децембра 2023. године анализа индикатора обезвређења је извршена посматрањем целог истражног подручја што је дозвољено у складу са захтевима МСФИ 6. На основу анализе извршене на дан 31. децембра 2023. године Група је проценила да нема индикатора обезвређења и наставила да процењује могућност комерцијалне производње на пољу. По добијању потврде резултата за поље од стране Националне Агенција за Минералне ресурсе Републике Румуније оно ће бити пребачено у фазу производње и индикатори обезвређења биће поново сагледани.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2022. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***13. ПРАВО КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА**

	Земљиште	Некретнине	Постројења и опрема	Возила	Остало	Укупно
На дан 1. јануара 2022. године	124.884	1.556.283	269.503	633.294	-	2.583.964
Повећања	-	231.352	194.247	1.487.124	-	1.912.723
Амортизација	(9.581)	(326.576)	(166.452)	(258.762)	-	(761.371)
Отуђења	-	(152)	(20.141)	(16.811)	-	(37.104)
Ефекти модификације уговора	-	(28)	(656)	-	-	(684)
Транслационе резерве	(210)	(1.508)	143	(127)	-	(1.702)
На дан 31. децембра 2022. године	115.093	1.459.371	276.644	1.844.718	-	3.695.826
На дан 1. јануара 2023. године	115.093	1.459.371	276.644	1.844.718	-	3.695.826
Повећања	2.542	154.343	213.308	549.768	-	919.961
Амортизација	(8.577)	(268.002)	(155.144)	(332.233)	-	(763.956)
Преноси	-	-	5.000	(6.994)	1.994	-
Отуђења	-	3	(110.235)	(9.153)	-	(119.385)
Обезвређење (напомена 33)	-	-	-	-	(1.994)	(1.994)
Транслационе резерве	(278)	(1.069)	(285)	(70)	-	(1.702)
На дан 31. децембра 2023. године	108.780	1.344.646	229.288	2.046.036	-	3.728.750

14. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Промене на рачуну су биле као што следи:

	2023	2022
Стање на почетку године	1.531.705	1.728.395
Добици по основу фер вредновања (напомена 33)	-	62.430
Пренос на некретнина, постројења и опреме (напомена 12)	(5.801)	(253.762)
Остали преноси	(10.984)	856
Отуђења	-	(6.214)
Стање на крају године	1.514.920	1.531.705

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 1.514.920 РСД (31. децембра 2022. године: 1.531.705 РСД) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2023. и 2022. године. Позитиван/(негативан) ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода/(расхода), нето (напомена 33).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2022. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котирањих цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2023. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
<i>Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти</i>			
– Продавнице и други објекти дати у закуп	-	921.151	-
– Бензинске станице	-	-	593.769
Укупно	-	921.151	593.769

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2022. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
<i>Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти</i>			
– Продавнице и други објекти дати у закуп	-	946.567	-
– Бензинске станице	-	-	585.138
Укупно	-	946.567	585.138

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретности. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Групе на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредновање методом употребних вредности:

	2023	2022
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	10,65%	10,98%

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2022. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2023	2022
Стање на почетку године	585.138	809.664
Пренос на/(са) некретнина, постројења и опрему	8.631	(248.162)
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	-	29.370
Остало	-	(5.734)
Укупно повећање по основу фер вредновања средстава	-	23.636
Стање на крају године	593.769	585.138

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2022. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

15. ГУДВИЛ И ОСТАЛА НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Гудвил	Лиценце које се не односе на нафту и гас	Софтвер	Нематеријална улагања у припреми	Остала нематеријална улагања	Укупно
На дан 1. јануара 2022.						
Набавна вредност	1.293.132	2.648.612	9.134.329	433.021	672.980	14.182.074
Исправка вредности и обезвређење	-	(1.102.379)	(7.759.238)	(83.288)	(415.384)	(9.360.289)
Неотписана вредност	1.293.132	1.546.233	1.375.091	349.733	257.596	4.821.785
Година завршена 31. децембра 2022.						
Повећања	-	552.655	431.925	80.656	18.328	1.083.564
Обезвређење (напомена 33)	(26.537)	-	(4.724)	-	-	(31.261)
Амортизација	-	(272.950)	(321.768)	-	(47.869)	(642.587)
Преноси на некретнине, постројења и опреме (напомена 12)	-	-	-	(22.346)	-	(22.346)
Отуђења и отписи	-	(1.090)	(1.454)	-	(293)	(2.837)
Остали преноси	-	9.246	17.950	25.182	(27.158)	25.220
Транслационе резерве	(2.837)	(47)	-	(22)	(45)	(2.951)
	1.263.758	1.834.047	1.497.020	433.203	200.559	5.228.587
На дан 31. децембра 2022.						
Набавна вредност	1.263.758	3.196.707	9.517.534	492.144	667.737	15.137.880
Исправка вредности и обезвређење	-	(1.362.660)	(8.020.514)	(58.941)	(467.178)	(9.909.293)
Неотписана вредност	1.263.758	1.834.047	1.497.020	433.203	200.559	5.228.587
На дан 1. јануара 2023.						
Набавна вредност	1.263.758	3.196.707	9.517.534	492.144	667.737	15.137.880
Исправка вредности и обезвређење	-	(1.362.660)	(8.020.514)	(58.941)	(467.178)	(9.909.293)
Неотписана вредност	1.263.758	1.834.047	1.497.020	433.203	200.559	5.228.587
Година завршена 31. децембра 2023.						
Повећања	-	246.107	256.311	211.134	41.713	755.265
Амортизација	-	(188.993)	(339.104)	-	(45.164)	(573.261)
Преноси на некретнина, постројења и опреме (напомена 12)	-	-	-	(767)	-	(767)
Отуђења и отписи	-	(31)	(964)	-	-	(995)
Остали преноси	-	-	1.646	(1)	(1.429)	216
Транслационе резерве	(2.950)	(88)	9	(2)	10	(3.021)
	1.260.808	1.891.042	1.414.918	643.567	195.689	5.406.024
На дан 31. децембра 2023.						
Набавна вредност	1.260.808	3.439.658	9.761.173	643.567	707.678	15.812.884
Исправка вредности и обезвређење	-	(1.548.616)	(8.346.255)	-	(511.989)	(10.406.860)
Неотписана вредност	1.260.808	1.891.042	1.414.918	643.567	195.689	5.406.024

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***Обезвређење гудвила**

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних једница које генеришу готовину (ЈГГ) и географске локације. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена на бази веће од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине по-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2023	2022
Просечна бруто маржа	15,6%	16,0%
Стопа раста	1%	1%
„P/S“ рацио	0,77	0,77
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	9,70%	10,52%
- Бугарско тржиште	8,90%	9,80%
- Тржиште Босне и Херцеговине	13,60%	11,15%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дисконтна стопа је после пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила:

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслаци- оне резерве	Крајње стање
2023					
Босна и Херцеговина	481.266	-	-	(597)	480.669
Румунија	268.484	-	-	(1.715)	266.769
Бугарска	514.008	-	-	(638)	513.370
	1.263.758	-	-	(2.950)	1.260.808
2022					
Босна и Херцеговина	482.344	-	-	(1.078)	481.266
Румунија	269.030	-	-	(546)	268.484
Бугарска	541.758	-	(26.537)	(1.213)	514.008
	1.293.132	-	(26.537)	(2.837)	1.263.758

Тест обезвређења показује да у Босни и Херцеговини, Румунији и Бугарској надокнадива вредност, израчуната на основу веће од фер вредности умањене за трошкове продаје и вредности у употреби, превазилази књиговодствену вредност.

Тест обезвређења на бази вредности у употреби применом методе засноване на пројекцијама токова готовине након пореза је показао да су све земље са тренутним нивоом висине дисконтне стопе осетљиве на обезвређење имовине из ког разлога се за утврђивање надокнадивог износа користило утврђивање фер вредности умањене за трошкове продаје.

За утврђивања фер вредности умањене за трошкове продаје коришћен је P/S рацио од 0.77 на бази јавно доступних података и интерне базе реномираних екстерних консултаната. Тест обезвређења на тржиште Босне и Херцеговине је најмање осетљиво на промену П/С индикатора, где вредност у употреби је испод садашње вредности одговарајуће имовине када овај индикатор је нижи од 0,45, за тржиште Румуније испод 0,77 а за тржиште Бугарске испод 0,54.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Руководство сматра да је просечна бруто маржа горива као део укупне просечне бруто марже кључна претпоставка која утиче на осетљивост обрачуна вредности у употреби. Следећа табела приказује осетљивост обрачуна на промену ове претпоставке показујући за колико би просечна бруто маржа горива требала да се смањи да би употребна вредност била једнака садашњој вредности тестиране имовине:

	2023		2022	
	Коришћене претпоставке о просечној бруто маржи горива	Промене у пп	Коришћене претпоставке о просечној бруто маржи горива	Промене у пп
Тржиште Румуније	15,5%	-1,1pp	16,5%	-7pp
Тржиште Бугарске	16,2%	-0,4pp	16,5%	-5,4pp
Тржиште Босне и Херцеговине	15,2%	+0,1pp	15,1%	-4,8pp

16. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРИДРУЖЕНЕ ЕНТИТЕТЕ И ЗАЈЕДНИЧКА УЛАГАЊА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 31. децембра 2023. и 2022. године приказана је у табели испод:

		Проценат учешћа	31. децембар 2023	31. децембар 2022
НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд	Заједничко улагање	50%	797.238	847.018
Газпром Енергохолдинг Србија д.о.о. Београд	Заједничко улагање	49%	1.931.767	2.019.706
Хип Петрохемија д.о.о. Панчево			-	11.572.197
Минус исправка вредности			-	(11.572.197)
Укупно инвестиције			2.729.005	2.866.724

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд д.о.о. чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. Током марта 2019. године, пројекат је променио назив у НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд. Поднет је захтев за продужење статуса повлашћеног произвођача електричне енергије надлежном органу 2021. године за наредне три године. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. холдинг компанија је основала Термоелектрану - Топлану „ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“. У овом тренутку, обезбеђује топлотну енергију – технолошку пару Рафинерији нафте у Панчеву, док се електрична енергија продаје Електропривреди Србије а.д. Београд и преноси у електропреносни систем Србије.

Хип Петрохемија д.о.о. Панчево

Група је 9. јуна 2023. године стекла контролу и уписала повећање учешћа у капиталу ХИП Петрохемије са претходних 20,86% на 90%. (напомена 38)

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Сажете финансијске информације за заједничка улагања и придружене ентитете приказане су у табели испод:

	НИС МЕТ Енерговинд	Газпром Енергохолдинг Србија	ХИП Петрохемија
31. децембра 2023. године			
Обртна имовина	120.106	2.612.304	-
Стална имовина	3.725.436	22.614.890	-
Краткорочне обавезе	1.845.831	5.047.973	-
Дугорочне обавезе	-	16.220.251	-
Приходи	9.623	14.604.254	-
Губитак за период	(99.561)	(179.466)	-
31. децембра 2022. године			
Обртна имовина	212.773	2.846.397	19.448.667
Стална имовина	3.353.426	22.570.357	11.696.836
Краткорочне обавезе	1.466.962	2.947.801	3.483.177
Дугорочне обавезе	-	18.327.837	1.700.400
Приходи	13.475	8.488.261	57.493.404
Добитак (Губитак) за период	(82.852)	2.704.593	397.040

17. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Депозити са доспећем преко годину дана	155.319	215.500
Финансијска средства по фер вредности исказана у осталом укупном резултату	128.810	176.207
Остали дугорочни финансијски пласмани	28.655	30.605
Минус исправка финансијских средства по фер вредности исказаних у осталом укупном резултату	(37.041)	(83.980)
Минус исправка осталих дугорочних пласмана	(13.738)	(14.630)
	262.005	323.702

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

18. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗИ, НЕТО

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	Средства	Обавезе	Нето
На дан 31. децембра 2023. године			
Резервисања	834.113	-	834.113
Некретнине, постројења и опрема	2.628.687	(282.373)	2.346.314
Умањење вредности имовине	72.236	-	72.236
Добици од фер вредновања	4.005	-	4.005
Ревалоризационе резерве	-	(11.601)	(11.601)
	3.539.041	(293.974)	3.245.067
На дан 31. децембра 2022. године			
Резервисања	704.723	-	704.723
Некретнине, постројења и опрема	1.916.117	(217.555)	1.698.562
Умањење вредности имовине	367.129	-	367.129
Добици од фер вредновања	10.327	-	10.327
Ревалоризационе резерве	-	(14.075)	(14.075)
	2.998.296	(231.630)	2.766.666

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године:

	На дан 31. децембра 2022.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Аквизиције из пословних комбинација	Остало	На дан 31. децембра 2023.
Резервисања	704.723	119.989	9.398	-	3	834.113
Некретнине, постројења и опрема	1.698.562	743.295	-	(95.548)	5	2.346.314
Умањење вредности имовине	367.129	(294.893)	-	-	-	72.236
Добици од фер вредновања	10.327	(6.353)	31	-	-	4.005
Ревалоризационе резерве	(14.075)	2.475	-	-	(1)	(11.601)
Укупно	2.766.666	564.513	9.429	(95.548)	7	3.245.067

	На дан 31. децембра 2021.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Аквизиције из пословних комбинација	Остало	На дан 31. децембра 2022.
Резервисања	664.773	39.576	374	-	-	704.723
Некретнине, постројења и опрема	987.560	711.066	-	-	(64)	1.698.562
Умањење вредности имовине	694.650	(327.521)	-	-	-	367.129
Добици од фер вредновања	10.311	-	16	-	-	10.327
Ревалоризационе резерве	(14.075)	-	-	-	-	(14.075)
Укупно	2.343.219	423.121	390	-	(64)	2.766.666

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана Групе и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Одложене пореске обавезе су повећане за 95.548 динара због аквизиције ХИП Петрохемије д.о.о. Панчево (напомена 38).

19. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Дати аванси за основна средства	6.749.277	1.208.348
Унапред плаћени трошкови	104.566	142.503
Остала средства	952.700	1.131.217
Минус: исправка вредности остале имовине	(287.549)	(341.519)
Минус: исправка вредности датих аванса	(517.899)	(26.761)
	7.001.095	2.113.788

20. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Краткорочни кредити	820.000	1.308.145
Обавезе за камату	243.592	140.959
Остале краткорочне финансијске обавезе	171	-
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 24)	10.761.083	5.811.404
	11.824.846	7.260.508

Кретања на обавезама Групе из краткорочних финансијских активности приказане су као што следи:

	2023	2022
Краткорочни кредити на дан 1. јануара	1.308.145	-
Приливи	820.000	1.311.584
Одливи	(1.307.509)	-
Курсне разлике (напомена 34)	(636)	(3.439)
Краткорочни кредити на дан 31. децембра	820.000	1.308.145

21. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Обавезе према добављачима	16.880.398	24.568.481
Обавезе за дивиденду	3.783.595	3.783.818
Остале обавезе из пословања	39.923	103.572
	20.703.916	28.455.871

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***22. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ**

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Уговорене обавезе произишле из уговора са купцима		
- Примљени аванси	5.136.000	11.395.388
- Програм лојалности купаца	926.279	774.596
- Разграничени приходи	88.916	48
Обавезе према запосленима	6.008.721	5.523.217
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	1.933.441	53.053
	14.093.357	17.746.302

Приход у износу од 8.004.503 РСД (31. децембра 2022: 3.444.759 РСД) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2023., од чега се 7.473.198 РСД (31. децембра 2022: 2.817.697 РСД) односи на авансе и 531.305 РСД (31. децембра 2022: 630.062 РСД) на програм лојалности купаца.

Остале краткорочне не-финансијске обавезе најзначајнијим делом се односе на надокнаду за неиспуњавање уговорних обавеза по основу минималних нафтних и гасних програма рада које се Група обавезала на постојећим истражним пројектима у износу од 1.794.373 РСД. Обавеза је претходно била евидентирана као резервисања за обавезе и трошкове (напомена 27).

23. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Обавеза за рудну ренту	483.058	441.244
ПДВ	1.771.559	4.314.755
Обавеза за акцизу	8.264.105	7.996.666
Накнада за робне резерве	625.507	887.822
Обавезе за царину	61.075	24.304
Накнада за енергетску ефикасност	73.968	122.510
Обавезе за остале порезе и таксе	1.682.514	1.446.638
	12.961.786	15.233.939

24. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Дугорочни кредит	-	2.728.428
Банкарски и остали дугорочни кредити	65.223.168	65.009.756
Остале дугорочне обавезе	150.012	126.800
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 20)	(10.761.083)	(5.811.404)
	54.612.097	62.053.580

Кретања на обавезама Групе из дугорочних финансијских активности приказане су као што следи:

	2023	2022
На дан 1. јануара	67.738.184	77.480.042
Приливи	3.380.401	4.499.752
Одливи	(5.825.632)	(14.063.305)
Немонетарне трансакције	20.343	(12.974)
Курсне разлике (напомена 34)	(90.128)	(165.331)
На дан 31. децембра	65.223.168	67.738.184

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***(а) Банкарски кредити**

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Дугорочни кредити у земљи	48.366.114	48.275.922
Дугорочни кредити у иностранству	16.857.054	16.733.834
	65.223.168	65.009.756
Текуће доспеће дугорочних кредита	(10.761.083)	(3.082.976)
	54.462.085	61.926.780

Доспеће банкарских и осталих дугорочних кредита:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Између 1 и 2 године	7.632.523	9.707.939
Између 2 и 5 године	45.494.977	47.889.786
Преко 5 година	1.334.585	4.329.055
	54.462.085	61.926.780

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих дугорочних кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
УСД	30.298	88.819
ЕУР	65.163.377	64.824.628
РСД	-	4.268
ЈПЈ	29.493	92.041
	65.223.168	65.009.756

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој EBITDA (напомена 5). Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантама на дан 31. децембра 2023. и 31. децембра 2022. године.

25. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАКУПА

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Дугорочне обавезе по основу закупа	3.010.984	2.413.671
Текуће обавезе по основу закупа	924.031	735.918
	3.935.015	3.149.589

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила
дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	2023	2022
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе) (напомена 36)	160.516	98.355
Трошкови који се односе на краткорочни закуп	103.413	401.482
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп	51.477	118.858
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп	2.304.661	1.940.663

Кретања на обавезама Групе по основу закупа приказане су као што следи:

	2023	2022
На дан 1. јануара	3.149.589	2.335.974
Одливи	(1.025.957)	(814.876)
Аквизиције из пословних комбинација	883.328	-
Немонетарне трансакције	938.612	1.630.618
Курсне разлике (напомена 34)	(10.557)	(2.127)
На дан 31. децембра	3.935.015	3.149.589

26. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од 838.937 РСД (2022: 840.001 РСД) у потпуности представљају одложеноу накнаду за истраживачки пројекат О&Г.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***27. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ОБАВЕЗЕ И ТРОШКОВЕ**

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови и друга резервисања	Укупно
Стање 1. јануара 2022. године	11.914.111	397.764	933.282	427.124	405.205	14.077.486
На терет укупног резултата (напомена 31, 33 и 36)	189.128	145.407	67.396	247.701	2.851.815	3.501.447
Повећања и корекција процене резервисања	(675.618)	-	-	-	-	(675.618)
Укидање резервисања (напомена 31, 33 и 36)	(368.473)	-	-	(652)	(205)	(369.330)
Актуарски губици признати на терет осталог укупног резултата	-	-	181.767	-	-	181.767
Измирење обавеза	(26.936)	(34.839)	(97.646)	-	(56.188)	(215.609)
Остало	(539)	-	(212)	-	328.733	327.982
Стање на дан 31. децембра 2022. године	11.031.673	508.332	1.084.587	674.173	3.529.360	16.828.125
Стање 1. јануара 2023. године	11.031.673	508.332	1.084.587	674.173	3.529.360	16.828.125
Аквизиције из пословних комбинација	-	-	715.833	-	111.937	827.770
На терет укупног резултата (напомена 31, 33 и 36)	169.154	7.268	61.381	852.375	383.005	1.473.183
Повећања и корекција процене резервисања	290.351	-	-	-	-	290.351
Укидање резервисања (напомена 31, 33 и 36)	(62.404)	(12.603)	(379.749)	(30.015)	(95.101)	(579.872)
Актуарски губици признати на терет осталог укупног резултата	-	-	56.338	-	-	56.338
Измирење обавеза	(52.503)	(36.441)	(171.840)	-	(134.289)	(395.073)
Остало	(1.583)	(1)	(10)	-	(1.849.123)	(1.850.717)
Стање на дан 31. децембра 2023. године	11.374.688	466.555	1.366.540	1.496.533	1.945.789	16.650.105

Анализа резервисања:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Дугорочна	13.937.343	14.814.651
Краткорочна	2.712.762	2.013.474
	16.650.105	16.828.125

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима. Током 2023. године Група је извршила укидање резервисања у износу од 62.404 РСД за обнављање природних ресурса углавном због продужења века експлоатације бушотина (напомена 33).

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервисање по наведеном основу у износу од 466.555 РСД (31. децембра 2022. године: 508.332 РСД) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Групе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") у периоду од три године. На дан 31. децембра 2023. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2021 - 2023) у износу од 1.496.533 РСД (31. децембра 2022. године: 674.173 РСД).

(г) Резервисања за судске спорове и друга резервисања

На дан 31. децембра 2023. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршила додатно резервисање за судске спорове и друга резервисања за које је процењен негативан исход спора у износу од 383.005 РСД (2022: 2.851.815 РСД). Најзначајнији износ смењења резервисања односи се на резервисање по основу потенцијалне накнаде за неиспуњавање уговорних обавеза по основу минималних нафтних и гасних програма рада које се Група обавезала на постојећим истражним пројектима (напомена 22). Процена Групе је да исход судских и других поступака неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2023. године.

(д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Отпремнине	938.794	768.865
Јубиларне награде	427.746	315.722
	1.366.540	1.084.587

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Дисконтна стопа	7,78%	6,8%
Будућа повећања зарада	6,46%	4,72%
Просечан будући радни век	18,42	18,44

У Групи су 2023. године потписани нови Колективни уговори према којима ће износ будуће накнаде приликом пензионисања зависити од момента одласка запосленог у пензију у односу на испуњење услова за одлазак у исту.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2022. године	557.326	375.956	933.282
Трошкови директно плаћених накнада	(57.649)	(39.997)	(97.646)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	181.767	-	181.767
Признато у укупном резултату	87.530	(20.134)	67.396
Транслационе резерве	(109)	(103)	(212)
Стање на дан 31. децембра 2022. године	768.865	315.722	1.084.587
Трошкови директно плаћених накнада	(124.376)	(47.464)	(171.840)
Аквизиције из пословних комбинација	260.361	455.472	715.833
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	56.338	-	56.338
Признато у укупном резултату	(22.384)	(295.984)	(318.368)
Транслационе резерве	(10)	-	(10)
Стање на дан 31. децембра 2023. године	938.794	427.746	1.366.540

Износ признат у консолидованом укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Текући трошкови накнада	46.379	76.807
Трошкови камата	85.156	7.727
Добици од промене плана доприноса	85.333	22.951
Актуарски губици (јубиларне награде)	(104.856)	(70.914)
Трошкови прошлих услуга	(430.380)	30.825
	(318.368)	67.396

28. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је 500 РСД. Акцијски капитал на дан 31. децембра 2023. и 31. децембра 2022. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2022. износи 23.364.925 РСД односно, 143,29 РСД по акцији (31. децембра 2022 : 5.782.122 РСД односно, 35,46 РСД по акцији) одобрена је од стране Скупштине акционара дана 29. јуна 2023. године и исплаћена 24. августа 2023. године.

Обрачун основне зараде по акцији приказан је у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Добит који припада већинском власнику	44.667.130	92.374.653
Просечан пондерисан број обичних акција	163.060.400	163.060.400
Зарада по акцији (у РСД)	274	567

Група нема конвертибилне инструменте, опције или гаранције и у складу с тим, смањена зарада по акцији једнака је основној заради по акцији како је наведено у табели изнад.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***29. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ, ПРЕРАДЕ И ТРОШКОВИ ОСТАЛЕ ПРОДАЈЕ**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Трошкови запослених (напомена 31)	12.373.188	10.230.914
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	3.479.421	2.637.915
Трошкови одржавања и поправки	4.084.089	3.400.779
Трошкови електричне енергије за даљу продају	14.121.674	9.058.463
Трошкови енергије и комуналних услуга	13.224.738	8.030.233
Трошкови заштите и обезбеђења	532.093	701.712
Трошкови осигурања	435.780	294.240
Транспортни трошкови у производњи	769.863	1.437.219
Исправка (укидање исправке) вредности залиха (напомена 10)	179.147	(54.572)
Остало	5.901.224	6.539.714
	55.101.217	42.276.617

Трошкови електричне енергије за даљу продају представљају део осталих непроизводних трошкова.

30. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Трошкови запослених (напомена 31)	20.709.654	17.627.462
Трошкови франшизера	741.677	849.079
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	944.291	814.298
Трошкови текућег одржавања	1.351.598	1.233.726
Трошкови рекламе и маркетинга	373.572	339.866
Трошкови закупа	60.157	118.631
Трошкови службеног пута	309.100	201.643
Трошкови заштите и обезбеђења	986.916	751.205
Трошкови осигурања	101.102	93.706
Услуге транспорта и складиштења	247.642	215.137
Укидање исправке вредности спорних потраживања (напомена 5)	39.582	(523.766)
Остало	6.019.558	5.324.054
	31.884.849	27.045.041

31. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Трошкови зарада и накнада зарада	32.042.460	26.800.427
Трошкови накнадних примања (напомена 27)	516.125	421.177
Остали трошкови	524.257	636.772
Укупни трошкови запослених (напомене 29 и 30)	33.082.842	27.858.376
Доприноси за социјално и здравствено осигурање	4.380.990	3.627.386
	37.463.832	31.485.762

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***32. ТРОШКОВИ ПОРЕЗА ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Рудна рента	1.833.103	1.950.839
Порез на имовину	987.302	947.334
Порез на доприносе за социјално и здравствено осигурање	4.380.990	3.627.386
Остало	824.711	1.548.251
	8.026.106	8.073.810

33. ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ), НЕТО

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Казне и пенали	176.798	282.851
Резервисања (судски спорови, заштита животне средине итд.) (напомена 27)	(282.569)	(2.997.017)
Трошак обезвређења и промене на фер вредности основних средстава (напомене 12,14 и 15)	(135.289)	(115.167)
Добици по основу отписа обавеза	59.344	17.126
АРО – промена у претпоставкама (напомена 27)	47.378	219.161
Добровољна плаћања и донације	(7.248.576)	(162.030)
Добитак од повољне куповине (напомена 38)	8.918.255	-
Остало	(287.034)	480.738
	1.248.307	(2.274.338)

Добровољна плаћања и донације у износу од 7.248.576 РСД већином се односе на донације за подршку пројеката из области образовања, социјалне и здравствене заштите.

34. НЕТО ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Нето добити (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања		
- добити по основу курсних разлика (напомене 20, 24 и 25)	365.233	643.850
- губици по основу курсних разлика (напомене 20, 24 и 25)	(263.912)	(472.953)
Нето губици по основу курсних разлика из пословних активности	(355.815)	(2.338.996)
	(254.494)	(2.168.099)

35. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Приходи од камата на банкарске депозите	4.563.096	1.938.537
Приход од камата на дате кредите	10.960	13.756
Приход од дивиденде	44.372	-
	4.618.428	1.952.293

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***36. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Расходи камата	3.213.860	1.818.414
Губици од реструктурирања зајмова	20.438	24.732
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања (напомена 27)	154.128	39.816
Ефекат дисконтовања дугорочних потраживања	7.299	89.989
Минус: капиталисана камата (напомена 12)	(66.158)	(20.974)
	3.329.567	1.951.977

Расходи камата укључују и расходе камата по финансијском лизингу у износу од 160.516 РСД за 2023. годину (98.355 РСД за 2022. годину) (напомена 25).

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Текући порез на добит	8.532.713	17.886.433
Одложени порез		
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 18)	(564.513)	(423.121)
Укупно порез на добит	7.968.200	17.463.312

Порез на добит Групе пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе примењене на резултате друштава која се консолидују и био би као што следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2023	2022
Добит пре опорезивања	52.160.716	109.837.965
Порески расход по важећој домаћој стопи пореза (15%)	7.824.107	16.475.695
Ефекат непризнатих пореских губитака и пореских стопа у страним јурисдикцијама	322.860	78.602
Ефекат опорезивања на:		
Приходи који су изузети из опорезивања	(1.398.172)	(66.887)
Порез плаћен у иностранству	-	155.950
Остали расходи који се не признају за пореске сврхе	558.610	(44.257)
Порески губици за која нису била призната одложена пореска средства (искоришћен признати порески кредит), нето	679.338	(235.484)
Остали порески ефекти	(18.543)	1.099.693
	7.968.200	17.463.312

Примењена просечна ефективна стопа пореза на добит је 15,28% (2022: 15,9%).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***38. ПОСЛОВНЕ КОМБИНАЦИЈЕ***Стицање додатних удела у ХИП Петрохемија д.о.о. Панчево*

У складу са Уговором о Стратешкој сарадњи потписаним 24. децембра 2021. године између Министарства привреде Републике Србије, НИС а.д. Нови Сад и ХИП Петрохемија д.о.о. Панчево, Група је стекла контролу и уписала повећање учешћа у капиталу ХИП Петрохемије са претходних 20,86% на 90%, 9 јуна 2023. године, уз обавезу новчане докапитализације у износу од 17.591.055 РСД (150 милиона ЕУР) и изградњу погона за производњу полипропилена капацитета најмање 140.000 тона годишње у року од шест година. Као резултат ове стратешке сарадње, Група очекује да диверзификује и прошири пословање у оквиру производног сегмента петрохемијских производа, након имплементације обимног инвестиционог програма модернизације и изградње нових производних капацитета. За потребе консолидованих финансијских извештаја, као датум стицања се узима 30. јун 2023. године.

Група је одлучила да одмери учешће без права контроле у стеченом ентитету по пропорционалном уделу свог учешћа у нето имовини стеченог ентитета.

Група је ангажовала независног проценитеља да утврди фер вредност стечене имовине и обавеза на датум стицања. У децембру 2023. године процена је завршена.

Фер вредности имовине и обавеза ХИПП-а на дан стицања биле су:

	Фер вредност на дан стицања
Имовина	
Готовина и готовински еквиваленти	568.307
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	2.707.063
Залихе	7.580.758
Краткорочни финансијски пласмани	588.292
Остала обртна имовина	1.257.277
Некретнине, постројења и опрема (напомена 12)	1.898.512
Остала стална имовина	34.314
Укупно стечена имовина	14.634.523
Обавезе	
Краткорочна резервисања за обавезе и трошкове (напомена 27)	(7.312)
Остале краткорочне обавезе	(2.914.880)
Обавезе по основу закупа (напомена 25)	(883.328)
Дугорочна резервисања за обавезе и трошкове (напомена 27)	(820.458)
Одложене пореске обавезе, нето (напомена 18)	(95.548)
Остале дугорочне финансијске обавезе	(3.825)
Укупно стечене обавезе	(4.725.351)
Нето стечена имовина	9.909.172
Пренесена накнада	-
Учешће без права контроле на основу пропорционалног учешћа у нето стеченој имовини ХИПП-а (10%)	990.917
Фер вредност претходно стеченог учешћа у ХИПП-у	-
Добитак од повољне куповине (напомена 33)	8.918.255
	Готовински токови на дан стицања
Новчана надокнада	-
Минус: пренос готовине	568.307
Готовина и готовински еквиваленти	-
Нето прилив готовине – инвестиционе активности	568.307

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Група нема никаквих других обавеза које би узроковале исплате по основу ове трансакције, осим обавеза из Уговора о Стратешкој сарадњи.

Повољна куповина је призната у консолидованом извештају о укупном резултату као Добитак од повољне куповине у оквиу линије Осталих приходи/(расходи), нето.

Добитак од повољне куповине настао је као резултат приватизације Друштва на основу јавног надметања за стратешког партнера узимајући у обзир неповољне услове у делатности у којој преузети ентитет послује у тренутку стицања, стања опреме и објеката и неопходности значајних улагања у развој производних капацитета пре свега полипропиленских објеката, као и неопходности значајних улагања у текуће одржавање постојећих капацитета, заштиту животне средине и обезбеђивање дугорочне одрживости пословања.

Фер вредност потраживања од купаца на датум стицања износи 2.707.063 РСД. Бруто уговорени износ потраживања од купаца је 3.084.488 РСД са исправком вредности за губитке од 377.425 РСД признатим при стицању (напомена 5).

За потребе процене фер вредности, ХИП Петрохемија се посматра као јединствена јединица за генерисање новца (ЈГГ), која обухвата погоне за етилен, ХДПЕ, ЛДПЕ и синтетичку гуму.

Фер вредност некретнина, постројења и опреме утврђује се упоређивањем вредности оперативних средстава процењених коришћењем трошковног и тржишног приступа нормализованог за нето обртни капитал (НОК) са вредношћу процењене ЈГГ применом методе пројекције дисконтованих новчаних токова. Коришћене кључне претпоставке су:

- а) дисконтна стопа од 10,9%
- б) терминална стопа раста 0 процената
- в) курс на дан РСД/ЕУР 117,30

Од датума стицања, ХИП Петрохемија је допринела са 9.707.659 РСД прихода и 4.746.143 РСД губитка пре опорезивања из континуираног пословања Групе. Да се стицање догодило на почетку године консолидовани биланс успеха и извештај о осталом резултату би укључио додатни приход у износу од 19.203.848 РСД и губитак пре опорезивања у износу од 13.562.647 РСД из континуираног пословања ХИП Петрохемија.

Није било аквизиција у години која се завршила 31. децембра 2022. године.

39. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2023. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Економско окружење у Републици Србији

Погоршање геополитичке ситуације као последица даљег развоја догађаја у Украјини довело је до појачане волатилности на робним и финансијским тржиштима. Просечна цена нафте у 2023. години је 82,62 долара за барел, односно 18% мање него у истом периоду 2022. године, што је условило да Влада Републике Србије уведе краткорочна ограничења на продајне цене нафтних деривата. Немогуће је утврдити колико ће дуго трајати ова појачана волатилност. Најављене су

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

бројне санкције како би се ограничило пословање руских субјеката, а у таквој ситуацији, то би могло додатно да утиче на пословање Групе.

Група тренутно наставља да врши процену утицаја нових санкција на своје пословање.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Групе. Међутим, будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 466.555 РСД (31. децембар 2022: 508.332 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије (напомена 27).

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2023. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 2.861.058 РСД (31. децембар 2022. године: 311.970 РСД) и радове бушења и истраживања у износу од 89,78 милиона УСД (31. децембар 2022. године: 96,93 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

40. ДРУШТВА ГРУПЕ

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва и следећих зависних друштава у земљи и иностранству на дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2023	31. децембар 2022
	Босна и			
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет	100	100
NIS Petrol SRL, Букурешт	Румунија	Промет	100	100
НИС Оверсис, Ст Петербург	Русија	Остало	100	100
НИС Петрол а.д., Београд	Србија	Остало	100	100
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Технички сервиси д.о.о., Зрењанин	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад	Србија	Транспорт	100	100
	Босна и			
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Херцеговина	Промет	100	100
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука	Босна и Херцеговина	Истраживање и производња	100	100
ХИП Петрохемија д.о.о. Панчево	Србија	Петрохемија	90	20,86

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

Непосредна и крајња холдинг компанија Групе је ПЈСЦ Гаспром. У односу на компанију Гаспром, НИС је члан Групе Гаспром на основу тога што правна лица (уврштена у једну групу ентитета), заједничким учешћем, имају више од педесет одсто од укупног броја гласачких права у основном капиталу Друштва.

41. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових консолидованих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана лица.

Група је у 2023. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима:

	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придružена друштва
На дан 31. децембра 2023.			
Краткорочни финансијски пласмани	-	32.196	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	231.618	84.568
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	2.729.005
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања	-	-	669.618
Остала обртна имовина	-	16.917	-
Остала стална имовина	-	72.113	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	-	(172.009)	(667.586)
Остале краткорочне обавезе	-	(127)	(433)
	-	180.708	2.815.172
На дан 31. децембра 2022.			
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	368.216	1.446.747
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	2.866.724
Остала обртна имовина	-	22.258	709.412
Право коришћења средстава	-	197	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(1.762)	(641.933)	(3.053.876)
Остале краткорочне обавезе	-	(195)	(3.101)
Краткорочне финансијске обавезе и текуће доспеће дугорочних обавеза	-	(2.728.428)	-
Текуће обавезе по основу закупа	-	(124)	-
Дугорочне обавезе по основу закупа	-	(50)	-
	(1.762)	(2.980.059)	1.965.906

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2023. и 2022. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

Година која се завршила дана 31. децембра 2023. године	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
Приходи од продаје	-	753.874	15.627.031
Расходи везани за набавку производа и услуга	(5.218)	(1.493.155)	(14.611.811)
Остали расходи	-	(43.650)	(61.936)
	(5.218)	(782.931)	953.284
Година која се завршила дана 31. децембра 2022. године			
Приходи од продаје	-	1.964.551	39.357.392
Расходи везани за набавку производа и услуга	(7.292)	(116.893.430)	(8.696.807)
Остали приходи/(расходи)	-	(147.867)	663
	(7.292)	(115.076.746)	30.661.248

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Остали
На дан 31. децембра 2023. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• Србијагас	-	20.826
• АИР Србија	-	947.016
<i>Остала обртна имовина</i>		
• Србијагас	-	445
<i>Добављачи и остале обавезе из пословања</i>		
• Србијагас	-	(517.071)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• Србијагас	-	24
	-	451.240
На дан 31. децембра 2022. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.433.784	-
• Србијагас	-	24.831
• АИР Србија	-	762.548
<i>Остала обртна имовина</i>		
• Србијагас	-	445
<i>Добављачи и остале обавезе из пословања</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.259.596)	-
• Србијагас	-	(725.804)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(2.506)	-
• Србијагас	-	(24)
	171.682	61.996

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2023. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

	Заједничка улагања и придružена друштва	Остали
Година која се завршила дана 31. децембра 2023. године		
<i>Пословни приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	15.329.411	-
• Србијагас	-	247.259
• АИР Србија	-	11.141.556
<i>Пословни расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(172.776)	-
• Србијагас	-	(256.434)
	15.156.635	11.132.381
Година која се завршила дана 31. децембра 2022. године		
<i>Пословни приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	39.107.255	-
• Србијагас	-	219.746
• АИР Србија	-	9.592.537
<i>Пословни расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(279.921)	-
• Србијагас	-	(340.454)
	38.827.334	9.471.829

Најзначајније трансакције са друштвима у државном власништву се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима. За период од првих шест месеци трансакције са ХИП Петрохемијом су укључене у трансакције са повезаним правним лицима у оквиру линије заједничка улагања и придружена друштва.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2023. и 2022. године Група је признала 1.063.808 РСД и 1.024.263 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

42. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било материјално значајних догађаја након датума биланса.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2023. године до 30. јануара 2024. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.

НИС Група

**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила
дана 31. децембра 2023. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

НИС Група

Контакт информације

Седиште Групе је:

Улица Народног фронта 12,
Нови Сад, Република Србија
21000

Телефон: (+ 381 21) 481 1111

e-mail: office@nis.rs

www.nis.rs

Односи са инвеститорима

e-mail: investor.relations@nis.rs